

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU

ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW

ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY STEPNIKA

opracował:
KRZYSZTOF PYSZNY

PAŹDZIERNIK 2015 / CZERWIEC 2016

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie	3
1.1. Cel opracowania	3
1.2. Zakres prognozy	3
1.3. Wykorzystane akty prawne i opracowania	5
1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i dotychczasowe użytkowanie	8
1.5. Ustalenia analizowanego dokumentu	9
1.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany SUIKZP	14
1.7. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	20
2. Analiza i ocena stanu środowiska na obszarze objętym projektem zmiany SUIKZP	22
2.1. Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu	22
2.2. Krajobraz	23
2.3. Budowa geologiczna	23
2.4. Gleby	24
2.5. Wody podziemne	25
2.6. Wody powierzchniowe	28
2.7. Klimat	29
2.8. Jakość powietrza atmosferycznego	30
2.9. Formy ochrony przyrody, flora, roślinność i fauna	34
2.9.1. Szata roślinna	34
2.9.2. Chronione gatunki zwierząt	35
2.9.3. Formy ochrony przyrody	36
2.9.3.1. Obszary Natura 2000	37
2.9.3.2. Rezerваты przyrody	42
2.9.3.3. Stanowisko dokumentacyjne Góra Zielonczyn	42
2.9.3.4. Zespół przyrodniczo - krajobrazowy Krzewina.....	43
2.10. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	43
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	44
4. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska przy braku realizacji zmiany SUIKZP	44
5. Skutki dla środowiska, które mogą wynikać z ustaleń projektu zmiany SUIKZP	46
6. Przewidywane oddziaływanie na środowisko, skutków realizacji ustaleń zmiany SUIKZP	48
6.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu	48
6.2. Wody powierzchniowe	48
6.3. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi	50
6.4. Wody podziemne	51
6.5. Powietrze i klimat akustyczny	54
6.6. Krajobraz	55
6.7. Formy ochrony przyrody, flora, roślinność i fauna	56
6.7.1. Oddziaływanie na obszary Natura 2000	56
6.7.2. Oddziaływanie na rezerваты przyrody.....	61
6.7.3. Oddziaływanie na zespół przyrodniczo - krajobrazowy Krzewina.....	61
6.7.4. Oddziaływanie na stanowisko dokumentacyjne Góra Zielonczyn	61
6.7.5. Oddziaływanie na chronione gatunki fauny i flory i siedliska przyrodnicze.....	61
6.8. Zasoby naturalne	62
6.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	62
6.10. Oddziaływanie na ludzi	63
6.11. Dobra materialne	63
6.12. Gospodarka odpadami	63
6.13. Ocena oddziaływania - Synteza	64
7. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w zmiany SUIKZP jeśli stwierdzono występowanie znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000	65
8. Napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	65
9. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000	66
10. Oddziaływanie transgraniczne	68
11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanej zmiany SUIKZP gminy... ..	68
12. Podsumowanie i wnioski	69
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	70

1. WPROWADZENIE

1.1. Cel opracowania

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zmianami). Prognoza dotyczy projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak zmiana powyższego dokumentu wpłynie na poszczególne komponenty środowiska i na środowisko jako całość.

Prognoza wraz z tekstem projektu zmiany SUiKZP gminy będzie poddana konsultacjom społecznym oraz będzie przedmiotem opiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

1.2. Zakres prognozy

Zakres prognozy oraz stopień jej szczegółowości wynika z artykułu 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zmianami). W związku z powyższym prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
  - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
  - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognoza obejmuje obszar objęty ustaleniami zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń dokumentu. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

1.3. Wykorzystane akty prawne i opracowania

1. VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego.
2. Europejska Strategia Zrównoważonego Rozwoju.
3. Kondracki J. 2002: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
4. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012.
5. Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013.
6. Mapa hydrograficznego podziału Polski.
7. Mapy topograficzne w skali 1:50 000.
8. Mapy topograficzne w skali 1:10 000.
9. Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2001.
10. Narodowa Strategia Spójności 2007-2013. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2007.
11. Opracowanie Ekofizjograficzne do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica. RBGP WZ SZCZECIN, 2005.
12. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego. Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2010.
13. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Warszawa 2011.
14. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2008.
15. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stepnica na lata 2011 – 2014 z perspektywą na lata 2015 – 2020. Biuro Rzeczoznawstwa i Ekonomii Środowiska CODEX
16. Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019. Atmoterm S.A. Szczecin 2011.
17. Projekt Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko. Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Środowiska. Warszawa 2012.
18. Projekt zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica, projekt z dnia 13 października 2015 r.
19. Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w 2012 roku. WIOŚ Szczecin 2013.

20. Richling A., Solon J., 1996. Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).
22. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.).
23. Standardowe Formularze danych dla obszarów Natura 2000: PLB320009, PLB320012, PLB320007, PLH320033, PLH320018.
24. Strategia Europa 2020, Bruksela 2010.
25. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2010.
26. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000 (arkusze Racimierz i Police).
27. Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.)
28. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.).
29. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2015 poz. 199 z późn. zm.).
30. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651).
31. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2015 r., poz.909).
32. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 z późn. zm.).
33. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 z późn. zm.).
34. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.).
35. Ustawa z dnia 14 grudnia 2013 r. o odpadach (Dz. U. poz.21 z późn. zm.)
36. Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego. Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie. 2010.
37. www.google.pl/maps
38. www.codgik.gov.pl
39. www.geoportal.gov.pl

40. www.geoserwis.gdos.gov.pl/
41. www.bdl.lasy.gov.pl/
42. <http://web3.pgi.gov.pl/>
43. www.goleniow.szczecin.lasy.gov.pl
44. www.stepnica.pl
45. <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>

1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i dotychczasowe użytkowanie

Niniejsza prognoza dotyczy zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica, obejmującej 8 powierzchni rozproszonych na terenie tej jednostki administracyjnej. Ich lokalizację na tle mapy topograficznej i granicy administracyjnej gminy przedstawiono na załączniku nr 1.

Gmina Stepnica, położona jest w północno – zachodniej części powiatu goleniowskiego. Obszar gminy wchodzi w skład terenów przylegających bezpośrednio do Zalewu Szczecińskiego i Roztoki Odrzańskiej. Gmina graniczy od wschodu z gminą Przybiernów, od południa z gminą Goleniów, od zachodu poprzez Zalew Szczeciński i Roztokę Odrzańską z gminą Police, od północy z gminą Wolin. Do gminy Stepnica należy wyspa Chełminek, położona w południowo – zachodniej części Zalewu Szczecińskiego której obszar wynosi 32 ha.

Siedzibą władz gminnych jest wieś Stepnica. W skład jednostki administracyjnej gminy wchodzi 16 sołectw. Powierzchnia gminy wynosi 293,22 km² a ludność 4 837 osób, co daje zaludnienie 16 osób na 1 km² i jest najniższa w województwie zachodniopomorskim.

Wiodącymi funkcjami na terenie gminy jest przemysł drzewny, usługi i turystyka, rolnictwo, leśnictwo, rybactwo. Gmina posiada mało korzystne warunki naturalne dla rozwoju rolnictwa, co powoduje zmniejszenie się tej funkcji na korzyść rozwoju turystyki, drobnego przemysłu i usług. Położenie gminy stwarza dogodne warunki do rozwoju turystyki i wypoczynku w powiązaniu ze sportami wodnym.

Większość obszarów objętych zmianą studium znajduje się obecnie w użytkowaniu rolniczym (grunty orne i użytki zielone), jedynie trzy powierzchnie zlokalizowane w obrębie miejscowości Stepnica stanowią nieużytki.

1.5. Ustalenia analizowanego dokumentu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, jest aktem kierownictwa wewnętrznego określającym politykę przestrzenną gminy. Jednocześnie ustalenia SUIKZP są wiążące podczas sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia zawarte w tekście i załącznikach graficznych SUIKZP wyrażają kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru, nie są zaś ścisłym przesądzeniem o rodzaju i granicach zainwestowania i użytkowania terenów. Granice poszczególnych obszarów przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą ulec korekcie, zwłaszcza w kontekście własności nieruchomości, czy szczegółowego projektowania układu komunikacyjnego.

Zakresem zmiany studium, zgodnie z Uchwałą V/51/15 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica, jest:

- a) zmiana przeznaczenia terenu i obszaru górniczego w obrębie Gąsierzyno na cele rolnicze – obszar nr 1 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- b) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej i rekreacyjnej w obrębie Gąsierzyno na cele rolnicze – obszar nr 2 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- c) zmiana przeznaczenia terenów funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych w obrębie Racimierz na tereny funkcji mieszkaniowej z usługami oraz na cele rolnicze – obszar nr 3 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- d) zmiana przeznaczenia terenów funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych w obrębie Racimierz na cele rolnicze – obszar nr 4 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- e) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej z usługami w obrębie Czarnocin na cele rolnicze – obszar nr 5 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- f) zmiana przeznaczenia terenów funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych w obrębie Stepnica na tereny funkcji rekreacji – obszar nr 6 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- g) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej i rekreacyjnej oraz usługowej w obrębie Stepnica na tereny funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych – obszar nr 7 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,

- h) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej z usługami w obrębie Stepnica na tereny funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych – obszar nr 8 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy.

Graficzny wyraz powyższych zmian przedstawiono w załączniku nr 2 do niniejszej prognozy porównując wycinki rysunku studium aktualnie obowiązującego z rozwiązaniami będącymi przedmiotem oceny. Wprowadzana funkcja rolnicza w obrębie obszarów nr 1, 2, 3, 4, 5 odzwierciedla obecne wykorzystanie tych terenów i nie będzie się wiązać z nowym zagospodarowaniem.

Dla obszarów zabudowy mieszkaniowej z usługami na niewielkim fragmencie obszaru nr 3 zapisy analizowanego dokumentu dopuszczają przeznaczenie terenu pod funkcje:

- mieszkaniową,
  - rekreacyjną,
  - usługową,
  - rolniczą,
  - administracyjną obsługi ludności,
  - usług komercyjnych i publicznych,
  - kultury i oświaty,
  - infrastruktury technicznej,
  - zieleni urządzonej,
  - ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych.
-
- Wykluczono lokalizację uciążliwych funkcji produkcyjnych oraz rzemiosła uciążliwego.
  - Należy bezwzględnie przestrzegać zapisów planistycznych odnośnie stosowania form i materiałów architektonicznych nawiązujących do dziedzictwa kulturowego regionu.
  - Przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla zespołów mieszkaniowych, mieszkalno-usługowych, rekreacyjnych i rekreacyjno-usługowych należy przewidzieć minimum 20 % terenu ogólnodostępnego pod zielenią, rekreację ogólnodostępną i infrastrukturę techniczną. Ustala się również maksymalną powierzchnię zabudowy działki mieszkaniowej i rekreacyjnej 20 - 30%.

- Przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zaleca się realizację usług na wydzielonych terenach w formie zespołów usługowych wraz z zielenią towarzyszącą – nie dotyczy usług wbudowanych i towarzyszących zabudowie mieszkaniowej i rekreacyjnej.
- Uciążliwości planowanych inwestycji usługowych powinna zamknąć się w granicach własnych działek.
- W przypadku zlokalizowania usług należy wprowadzać nasadzenia zieleni izolacyjnej, szczególnie od strony sąsiedztwa terenów zamieszkania i rekreacji.

W obrębie Racimierz, w granicach części obszaru nr 3, ustala się następujące wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu stanowiące wytyczne do planu miejscowego, dla poszczególnych nowo wydzielonych działek:

- powierzchnia zabudowy do 30%, dla usług do 45%,
- front działki nie mniejszy niż 20,0 m dla zabudowy wolnostojącej, 16,0 m dla zabudowy bliźniaczej i 6,0 m dla zabudowy szeregowej,
- wysokość zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej i usługowej do 12,0 m,
- geometria dachów jedno lub wielospadowa o kącie nachylenia 30-45°,
- powierzchnia działki dla poszczególnych nowo wydzielonych działek od 400 m² dla zabudowy szeregowej, od 600 m² dla zabudowy bliźniaczej, od 700 m² dla zabudowy wolnostojącej, od 2000 m² dla zabudowy rezydencjalnej.

Dla terenu funkcji rekreacji w granicach obszaru nr 6 zapisy analizowanego dokumentu dopuszczają przeznaczenie terenu pod funkcje:

- rekreacja
- turystyka
- sport
- wypoczynek

W granicach obszaru nr 6, ze względu na położenie terenu w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, wyklucza się lokalizację wszelkiej zabudowy z dopuszczeniem wykorzystania terenu na cele rekreacyjno-turystyczne.

Dla obszarów funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych w granicach obszarów nr 7 i 8 zapisy analizowanego dokumentu dopuszczają następujące przeznaczenie terenu:

- usługi uciążliwego rzemiosła i produkcji,
  - handel i składowanie,
  - infrastruktura techniczna,
  - zieleń izolacyjna,
-
- Na terenach usługowych dopuszcza się zabudowę mieszkaniową poza zasięgiem szkodliwego oddziaływania obiektów uciążliwych, natomiast na terenach produkcyjnych – jedynie obiekty socjalne towarzyszące funkcji podstawowej.
  - Uciążliwości planowanych inwestycji powinny zamknąć się w granicach własnych działek.
  - Funkcję obsługi komunikacji obowiązują ustalenia zawarte w Ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.
  - Należy wprowadzać nasadzenia zieleni izolacyjnej, szczególnie od strony sąsiedztwa terenów zamieszkania i rekreacji.

W granicach obszarów nr 7 i 8, ustala się następujące wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu stanowiące wytyczne do planu miejscowego, dla poszczególnych nowo wydzielonych działek:

- powierzchnia zabudowy do 50%,
- wysokość zabudowy dla zabudowy produkcyjnej i składowo-magazynowej do 17,0 m,
- geometria dachów jedno lub wielospadowa o kącie nachylenia 30-45° z dopuszczeniem dachów płaskich,
- powierzchnia działki dla poszczególnych nowo wydzielonych działek od 1000 m²,
- nakaz wprowadzenia zieleni izolacyjnej, szczególnie od strony sąsiednich terenów mieszkaniowych i rekreacyjnych.

1.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany SUIKZP

Zmiany wprowadzone w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stepnica nie są znaczące i w większości uwzględniają faktyczne wykorzystanie terenu. Poniższy rozdział odnosi się do całości zmienianego dokumentu, z jego wcześniejszymi zapisami.

DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE:

VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Na najbardziej ogólnym poziomie zostały w nim określone następujące priorytetowe pola aktywności: zmiany klimatu, przyroda i różnorodność biologiczna, środowisko i zdrowie, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami. Najpoważniejsze konsekwencje dziś i w przyszłości dla ochrony środowiska, ale i dla funkcjonowania podmiotów gospodarczych, samorządów, administracji mają dyrektywy odnoszące się do:

- Standardów emisji SO₂, NO_X, pyłów zawieszonych i dopuszczalnych emisji tych substancji przez instalacje przemysłowe, energetyczne (w tym spalarnie odpadów) oraz transport.
- Zanieczyszczeń emitowanych przez silniki (samochodów).
- Jakości wody pitnej.
- Redukcji zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez nawozy i pestycydy.
- Ochrony zasobów wodnych i ekosystemów zależnych od wody.
- Oczyszczania i odprowadzania ścieków.
- Instalacji do przerobu lub utylizacji odpadów.
- Gospodarowania odpadami przemysłowymi.
- Użytkowania i składowania odpadów niebezpiecznych i toksycznych.
- Opakowań i gospodarki odpadami opakowaniowymi.
- Ograniczania hałasu.
- Zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz zarządzania ryzykiem ekologicznym.

- Ochrony przyrody, w tym powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, m. in. Utworzenia europejskiej sieci obszarów Natura 2000.

Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica uwzględnił w swoich ustaleniach cele powiązane z powyższymi dyrektywami.

Strategia Europa 2020

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu „Europa 2020”, przyjęta przez Radę Europejską dnia 17 czerwca 2010 r., to kluczowy dokument dla średniookresowej strategii rozwoju kraju w kontekście członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Określa działania, których podjęcie w skoordynowany sposób przez państwa członkowskie przyspieszy wyjście z obecnego kryzysu i przygotuje europejską gospodarkę na wyzwania przyszłości. W analizowanym dokumencie uwzględniono następujące priorytety Strategii, których realizacja odbywać się będzie na szczeblu unijnym oraz krajowym:

- Wzrost inteligentny (zwiększenie roli wiedzy, innowacji, edukacji i społeczeństwa cyfrowego), zrównoważony (produkcja efektywniej wykorzystująca zasoby, przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności).
- Ograniczenie emisji CO₂ i osiągnięcia celów 20/20/20 w zakresie klimatu i energii.

Europejska Strategia Zrównoważonego Rozwoju

Ważnym dokumentem jest także odnowiona Europejska Strategia Zrównoważonego Rozwoju, mająca na celu zrównoważenie wzrostu gospodarczego i wysokiego poziomu życia z ochroną środowiska naturalnego, przyjęta przez Radę Europejską 26 czerwca 2006 r. Dokument koncentruje się na kwestiach związanych z zarządzaniem zasobami naturalnymi, w tym zaleca sposoby produkcji konsumpcji, które chronią ograniczone zasoby Ziemi.

Analizowany dokument uwzględnia cele zebrane w obszarze:

- ochrona środowiska naturalnego (rozwój gospodarczy bez niszczenia środowiska)

DOKUMENTY KRAJOWE:**Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016**

Rolą strategicznego dokumentu jakim jest Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, jest stworzenia takich celów i działań w państwie, dzięki którym ochrona środowiska będzie rozwijać się we właściwym kierunku i zmierzać do poprawy jakości środowiska. Główne cele Polityki Ekologicznej Państwa, które zostały uwzględnione w analizowanym dokumencie to:

- Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych.
- Przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju.
- Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej, wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego.
- Prace w kierunku racjonalnego użytkowania zasobów leśnych.
- Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych.
- Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogennie.
- Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją.
- Dążenie do spełnienia przez Polskę zobowiązań w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz z dyrektyw unijnych.
- Utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków.
- Dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.
- Zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (Narodowa Strategia Spójności)

W dokumencie tym sformułowane są najważniejsze wyzwania dla kraju oraz określone cele zmierzające do osiągnięcia spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej w skali Unii Europejskiej.

Analizowany dokument wspiera w swych ustaleniach następujące cele zamieszczone w Narodowej Strategii Spójności:

- Stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.
- Tworzenie warunków dla utrzymania trwałego i wysokiego tempa wzrostu gospodarczego.
- Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski i jej regionów.
- Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej

Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej jest dokumentem, który hierarchizuje i identyfikuje najważniejsze cele edukacji środowiskowej, wskazując przy tym na możliwości ich realizacji.

Główne cele, które zostały uwzględnione w projekcie zmiany SUIKZP to:

- Kształtowanie pełnej świadomości i budzenie zainteresowania społeczeństwa wzajemnie powiązаныmi kwestiami ekonomicznymi, społecznymi, politycznymi i ekologicznymi.
- Tworzenie nowych wzorców zachowań, kształtowanie postaw, wartości i przekonań jednostek, grup i społeczeństw, uwzględniających troskę o jakość środowiska.

Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013

Celem nadrzędnym wg Strategii jest: Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa.

Główne cele, które zostały uwzględnione w projekcie zmiany SUIKZP, spójne z założeniami Krajowej strategii ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej to:

- Rozpoznanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń.
- Skuteczne usunięcie lub ograniczanie pojawiających się zagrożeń różnorodności biologicznej.
- Podniesienie wiedzy oraz kształtowanie postaw i aktywności społeczeństwa na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030

Analizowany dokument wspiera w swych ustaleniach następujące cele zamieszczone w KPZK 2030:

- Poprawa spójności wewnętrznej kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
- Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
- Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
- Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Projekt Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (BEiŚ) obejmuje dwa kluczowe obszary: energetykę i środowisko. Projekt wyróżnia najważniejsze reformy i działania, które powinny zostać podjęte w perspektywie do 2020 roku. Ponadto ma być jedną z dziewięciu podstawowych strategii rozwojowych Państwa.

W projekcie zmiany SUIKZP uwzględnione zostały następujące cele spójne ze strategią:

- Zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska.
- Stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego.

DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE:

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020.

Strategia rozwoju województwa jest podstawowym narzędziem prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej. Realizacja celów w niej zawartych ma doprowadzić do osiągnięcia zamierzonej wizji rozwoju województwa.

Analizowany dokument w swych ustaleniach realizuje następujące cele strategii:

- Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu.
- Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami.
- Budowa otwartej i konkurencyjnej społeczności.

Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019

Główne cele, które zostały uwzględnione w projekcie zmiany SUIKZP to:

- Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł.
- Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych.
- Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych.
- Zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych w rozwoju turystyki.
- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.
- Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi
- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych

Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

Niniejszy dokument jest głównym narzędziem polityki planowania przestrzennego w województwie. Oceniany projekt zmiany SUIKZP nawiązuje w swojej konstrukcji do celów związanych z ochroną środowiska Planu zagospodarowania przestrzennego poprzez uwzględnienie zagadnień takich jak:

- Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego.
- Ochrona dziedzictwa kulturowego i krajobrazu.
- Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój usług elektronicznych i odnawialnych źródeł energii.

1.7. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

W celu sporządzenia Prognozy przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano projekt zmiany SUIKZP gminy Stepnica,
- przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu;
- zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze, jako całość;
- określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji ustaleń opisanych w projekcie dokumentu;
- przeprowadzono wizję terenową;

Podczas opracowywania niniejszej prognozy wykorzystano następujące metody oceny: opisową, macierzy, nakładania danych, analizę materiałów źródłowych oraz wykorzystanie doświadczenia autorów w zakresie oceny oddziaływań różnego rodzaju przedsięwzięć na

środowisko. Takie podejście dało możliwość przeprowadzenia wielokierunkowej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu planistycznego na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z artykułem 52 ust.1 ustawy z dnia z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r, poz. 1235 ze zmianami) są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM ZMIANY SUIKZP

2.1. Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu

Zgodnie z regionalizacją Polski (Kondracki J. 2002) obszary objęte zmianą Studium położone są w granicach mezoregionu Równina Goleniowska (313.25).

Do mezoregionu Równiny Goleniowskiej zaliczono nadzalewowe piaszczyste tarasy odrzańskiej równiny rzeczno-rozlewiskowej, o powierzchni układającej się przeważnie na rzędnych 2,5 do 20 m n.p.m. W monotonnej rzeźbie równiny, wyraźnie wyodrębniają się formy wydmowe, tworzące miejscami liczne skupiska. Tworzą je zespoły wydm złożonych, podłużnych i parabolicznych, o wysokości dochodzącej do kilkunastu metrów. Największe pole wydmowe o długości około 3 km i maksymalnej szerokości 1 km, rozciąga się przy Zalewie Szczecińskim, między Kopicami a Czarnocinem (Opracowanie Ekofizjograficzne do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica)

Rzeźba terenu całej gminy Stepnica wykazuje wyraźną zmienność, wyrażającą się ponad 40 m różnicą w wysokości położenia powierzchni pomiędzy jego południowo-zachodnim a północno-wschodnim krańcem. Najniższe wartości rzędnej, do 0,3 m p.p.m., odnotowano w obszarach depresyjnych, przylegających do Zalewu Szczecińskiego, a najwyższą wartość rzędnej 44,4 m n.p.m. stwierdzono na wzgórzu morenowym przy granicy gminy na wschód od Żarnówka. Ukształtowanie powierzchni odwzorowuje zmienność budowy geologicznej, wyrażającą się tu przede wszystkim zmiennością czwartorzędowych, plejstoceniowych oraz holoceniowych osadów i form terenu. Główne założenia rzeźby terenu ukształtowane zostały w wyniku procesów morfogenetycznych związanych z zanikiem ostatniego lądolodu zlodowacenia Wisły, około 14 tysięcy lat temu, rozwojem odrzańskiej równiny rzeczno-rozlewiskowej oraz holoceniową ewolucją Zalewu Szczecińskiego oraz powstałej przy nim równiny akumulacji organogenicznej. Procesy te spowodowały zróżnicowanie rzeźby i budowy terenu gminy na trzy wyraźnie wyodrębniające się obszary, należące do kontrastujących ze sobą jednostek fizyczno-geograficznych.

Powierzchnie obszarów objętych zmianą studium są płaskie, deniwelacje nie przekraczają kilku metrów.

2.2. Krajobraz

Krajobraz obszarów objętych zmianą studium jest stosunkowo monotony. W strukturze użytkowania terenu dominują użytki zielone i grunty orne, ze stosunkowo niewielkim udziałem nieużytków. Na terenach tych nie występują większe zwarte powierzchnie leśne (niewielka powierzchnia leśna występuje w obrębie terenu objętego zmianą studium, oznaczonego cyfrą 3 na załączniku nr 1) a jedynie pojedyncze rozproszone drzewa i zespoły zadrzewień towarzyszące rowom melioracyjnym i ciągom komunikacyjnym (zwłaszcza w obrębie obszarów oznaczonych numerami 3, 4 i 6 na załączniku nr 1).

2.3. Budowa geologiczna

Podstawą powierzchniowej budowy geologicznej obszaru gminy Stepnica stanowią plejstocenijskie utwory, związane z fazą pomorską ostatniego zlodowacenia bałtyckiego oraz holocenijskie struktury związane przede wszystkim z akumulacją wodną. Według Mikołajskiego (1966 r.) obszar gminy zalicza się do jednostki zwanej niecką szczecińską.

Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski w skali 1:50 000 (arkusze Racimierz i Police) w powierzchniowej budowie geologicznej obszarów objętych zmianą studium występują:

- obszar nr 1 – torfy niskie
- obszar nr 2 – torfy niskie
- obszar nr 3 – piaski i piaski ze żwirami równin rzeczno-rozlewiskowych i tarasów nadzalewowych, miejscami na glinach zwałowych
- obszar nr 4 – piaski i piaski ze żwirami równin rzeczno-rozlewiskowych i tarasów nadzalewowych, miejscami na glinach zwałowych oraz na niewielkim obszarze piaski i mułki rzeczne den dolinnych i tarasów zalewowych
- obszar nr 5 – piaski i piaski ze żwirami równin rzeczno-rozlewiskowych i tarasów nadzalewowych, miejscami na glinach zwałowych oraz piaski eoliczne w wydmach
- obszar nr 6 – piaski i piaski ze żwirami równin rzeczno-rozlewiskowych i tarasów nadzalewowych, miejscami na glinach zwałowych oraz torfy niskie
- obszar nr 7 – piaski i piaski ze żwirami równin rzeczno-rozlewiskowych i tarasów nadzalewowych, miejscami na glinach zwałowych

- obszar nr 8 - – namuły torfiaste na piaskach i mułkach rzecznych den dolinnych i tarasów zalewowych.

Obszary objęte zmianą studium cechują się w dużej mierze warunkami utrudniających budownictwo. Ma to związek przede wszystkim z występowaniem organicznych gruntów nienośnych i słabonośnych i płytkim występowaniem wód gruntowych.

2.4. Gleby

Gleby obszaru gminy Stepnica, podobnie jak całej tej części Pomorza, powstały z materiałów skalnych pochodzących z okresu recesji ostatniego zlodowacenia, a także późniejszych. Do czasów współczesnych zakumulowany materiał uległ dużym przemianom ewolucyjnym w długotrwałym procesie glebotwórczym. Na obszarze gminy Stepnica skałami macierzystymi gleb są utwory o genezie lodowcowej, wodnolodowcowej. Najmłodsze osady holoceniowe związane są z akumulacją osadów organicznych i rzecznych jak i procesami eolicznymi. Są to piaski, piaski słabo gliniaste, piaski eoliczne i wydmowe, mułki i piaski zastoi-skowe oraz rzeczne, torfy. Na tych utworach wykształciły się różne typy gleb charakterystyczne dla terenów nizinnych: torfowe i murszowe torfów niskich, piaskowe różnych typów genetycznych (pseudobielicowe, rdzawe), murszowo-mineralne, mułowo – torfowe, gleby brunatne wyługowane i kwaśne, mady.

Kompleksy przydatności rolniczej gleb są jednostkami siedliskowymi użytków rolnych, z którymi związany jest określony dobór roślin uprawnych. Odzwierciedlają zróżnicowanie środowiska glebowego pod względem potencjału produkcyjnego i ekologicznej różnorodności ekosystemów polnych. Obejmują zespoły różnych i różnie położonych gleb, które wykazują zbliżone właściwości rolnicze i mogą być w podobny sposób użytkowane. Przy wydzielaniu kompleksów przydatności rolniczej gleb uwzględnione zostały: właściwości przyrodnicze gleby (typ, rodzaj i gatunek), właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne gleby, stopień kultury gleby, układ stosunków wilgotnościowych (wynikający z położenia na tle rzeźby, opadów atmosferycznych i budowy profilu gleby). Na obszarze objętym zmianą studium, w obrębie użytków zielonych dominują użytki zielone kompleksu 2z (obszary objęte zmianą nr 1, 2, 3). Kompleks 2z – średnie – użytki zielone III i IV klasy bonitacyjnej. stanowią użytki zielone występujące zarówno na glebach mineralnych i torfowych i murszowych. Stosunki wodne nie są w pełni uregulowane. Gleby są okresowo za suche lub nadmiernie wilgotne.

Przydatność rolnicza gleb użytków zielonych uwarunkowana jest przede wszystkim właściwymi stosunkami wilgotnościowymi oraz odpowiednim sposobem użytkowania. Cały kompleks użytków zielonych na terenie gminy Stepnica jest zmeliorowany siecią otwartych rowów odwadniających i obsługiwany przez przepompownie melioracyjne. Obecnie znaczna część użytków zielonych nie jest wykorzystywana rolniczo.

W obrębie gruntów ornycy na obszarze objętym zmianą studium dominują kompleksy żytne, tj. gleby o lżejszym składzie mechanicznym, z przewagą piasków w poziomach powierzchniowych (obszary objęte zmianą nr 3, 4, 5, 7, 8). Obejmują one słabe gleby kompleksów 6 i 7. Kompleks 6-ty żytne słaby i 7-my bardzo słaby to gleby IVb, V i VI klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby piaskowe różnych typów genetycznych, wytworzone z piasków lekkich i piasków słabo gliniastych na piasku luźnym oraz gleby murszowo - mineralne, wytworzone z piasku luźnego lub słabo gliniastego. Gleby te są przepuszczalne, charakteryzują się małą pojemnością wodną, są okresowo lub stale za suche, ubogie w przyswajalne składniki pokarmowe. Generalnie są niskiej jakości, mało urodzajne, a ich uprawa jest często nieopłacalna.

Obszar objęty zmianą studium, oznaczony nr 6 cechuje się występowaniem gleb o niskiej naturalności, typowych dla terenów przekształconych antropogenicznie. (Opracowanie Ekofizjograficzne do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica).

2.5. Wody podziemne

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę na obszarze gminy Stepnica jest przypowierzchniowy, międzyglinowy i podglinowy poziom wodonośny, zbudowany z osadów piaszczystych czwartorzędu. W części zachodniej obszaru (w obrębie równiny rzeczno-rozlewiskowej) tworzy go przypowierzchniowa warstwa wodonośna, położona na głębokości kilku metrów, zasilana bezpośrednio poprzez infiltrację opadów atmosferycznych. Warstwa ta o miąższości zmieniającej się od kilku do kilkunastu metrów eksploatowana jest w Miłowie, Budzeniu i Żarnówku. Poziom przypowierzchniowy został nawiercony także w Żarnowie, Czarnocinie, Bogusławiu, Stepnicy i Zielonczynie. Jednak, z uwagi na złą jakość wody oraz upadek dawnych PGR-rów (podstawowych użytkowników) studnie te zostały zamknięte lub zlikwidowane. W Widzieńsku zafiltrowano poziom międzyglinowy, którego strop nawiercono na głębokości 12 – 15 metrów. Izolowany jest od zanieczyszczeń powierzchniowych kilku

metrową warstwą słabo przepuszczalnych glin. Zasilanie tego poziomu odbywa się pośrednio poprzez przesączanie się wód z poziomu gruntowego przez osady słabo przepuszczalne (gliny i mułki) oraz przez dopływ boczny wód z północnego wschodu. Poziom międzyglinowy został udokumentowany studniami także w Gąsierzynie i Czarnocinie, ale z powodu złej jakości wody nie jest eksploatowany. W Gąsierzynie leży na głębokości 34,0 – 36,0 metrów i ma grubość 5,5 – 6,4 metrów. W Czarnocinie nawiercono dwie warstwy wodonośne, na głębokości 30,5 metrów oraz na 106,0 metrów, o miąższości od 7,0 do ponad 11,5 metrów.

Występowanie poziomu podglinowego, położonego na głębokości ponad 70 metrów stwierdzono w Łące. Poziom ten o miąższości od 7 do 18 metrów, zasilany jest poprzez infiltrację wód z wyżej położonych poziomów i dopływ boczny wód z kierunku wschodniego. Poziom ten jest bardzo dobrze chroniony od zanieczyszczeń antropogenicznych z powierzchni terenu ponad 50 metrową warstwą glin.

Wodonośność nawierconych i zbadanych poziomów, wyrażona potencjalną wydajnością studni wykazuje najwyższe wartości, od 50 do 70 m³/h przy depresji 2,7 – 31,7 m w rejonie Żarnówka, Miłowa, i Łąki. W pozostałej części gminy wynosi zwykle kilka m³/h.

Dominującym kierunkiem przepływu wód w obrębie poziomu użytkowego jest kierunek z północnego-wschodu na południowy-zachód, do rzeki Gowienicy i Zalewu Szczecińskiego. W północno – wschodniej części gminy, w okolicy Jarszewka wody podziemne zmieniają kierunek płynięcia na północno-zachodni. W zachodniej części gminy, w obrębie odrańskiej równiny rzeczno-rozlewiskowej wody poziomu przypowierzchniowego odprowadzane są systemem licznych kanałów melioracyjnych do Zalewu Szczecińskiego.

Jakość wód podziemnych eksploatowanych na ujęciach komunalnych jest dobra. Wody przed spożyciem wymagają jedynie prostego uzdatniania w celu redukcji ponadnormalnych zawartości żelaza. Pogorszenie jakości wód obserwuje się w zachodniej części gminy, gdzie odnotowano wysokie (>250 mg/dm³) zawartości chlorków (Gąsierzyno, Czarnocin). W strefie przylegającej do Zalewu Szczecińskiego wody podziemne narażone są na ingresje wód zasolonych, co dodatkowo obniża ich przydatność do spożycia. Negatywny wpływ na jakość wód podziemnych mają także osady organiczne (torfy, namuły) pokrywające zachodnią część obszaru gminy, a powodujące wzrost utlenialności i zmianę barwy wody.

Zagrożenie dla wód podziemnych, szczególnie poziomu przypowierzchniowego, kontaktującego się z wodami powierzchniowymi a niekiedy z powierzchnią terenu, stanowią zanieczyszczenia antropogeniczne. Są to przede wszystkim punktowe ogniska zanieczyszczeń

jak nieurządzone wysypiska śmieci, zrzuty ścieków komunalnych i gospodarczych oraz ogniska obszarowe związane z działalnością rolniczą. Na terenie gminy ścieki bytowe nie stanowią poważnego zagrożenia dla wód podziemnych, gdyż odprowadzane są z poszczególnych miejscowości (oprócz Widzieńska i Budzienia) do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej (objętość 900 m³/d, docelowo 1500 m³/d) w Stepnicy, a następnie bezpośrednio zrucane do rzeki Gowienicy. Niekorzystna dla jakości wód podziemnych działalność rolnicza związana jest tu z hodowlą bydła oraz użytkowaniem przeważających na obszarze gminy łąk i pastwisk. Dlatego niewłaściwe zagospodarowanie gnojowicy, nieodpowiednie przechowywanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin może powodować migrację pestycydów i innych związków do gruntu, a następnie do wód powierzchniowych i podziemnych. Jednakże, likwidacja dawnych PGR-ów przyczyniła się do zmniejszenia nieracjonalnego niekiedy dawkowania środków użyźniających glebę, co spowodowało mniejsze przenikanie związków ponawozowych do wód podziemnych (Opracowanie Ekofizjograficzne do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica).

Z analizy Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1 :50 000 wynika, że na obszarze objętym zmianą studium pierwszy poziom wód gruntowych występuje na głębokości:

- obszar nr 1 – powyżej 1 m p. p. t.
- obszar nr 2 – powyżej 1 m p. p. t.
- obszar nr 3 – przeważnie powyżej 1 m p. p. t., na niewielkich fragmentach na głębokości pomiędzy 1 a 2 m p. p. t.
- obszar nr 4 – powyżej 1 m p. p. t.
- obszar nr 5 – pomiędzy 1 a 2 m p. p. t.
- obszar nr 6 – pomiędzy 1 a 2 m p. p. t.
- obszar nr 7 – od 1 do poniżej 2 m p. p. t.
- obszar nr 8 – powyżej 1 m p. p. t.

Wszystkie powierzchnie objęte analizowaną zmianą studium znajdują się w całości w granicach Jednolitej Części wód Podziemnych (JCWPd) nr 2. Na obszarze tym nie znajdują się żadne z wydzielonych na terenie kraju Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

2.6. Wody powierzchniowe

Teren gminy Stepnica leży w zlewni Zalewu Szczecińskiego. Jest to obszar z bardzo skomplikowanym układem hydrograficznym i reżimem hydrologicznym. Układ ten, w dużym stopniu jest efektem działalności gospodarczej na rzecz odwodnienia podmokłych terenów torfowiskowych na najniższej położonych terenach i pozyskiwania ich na cele produkcji rolnej. Działy wodne są tu niewyraźne i trudne do przeprowadzenia. Duża część tych terenów znajduje się w obniżeniach depresyjnych. Tereny podmokłe i torfowiskowe zajmują znaczną część obszaru gminy Stepnica. Mają one ogromne znaczenie ze względu na zdolność retencjonowania wody, jak i zdolność jej oczyszczania. Słaba zdolność filtracyjna torfów, wysoki poziom wód gruntowych, sprzyjają zatrzymywaniu wód opadowych w poziomach przypowierzchniowych i utrzymywaniu się stałych lub okresowych podmokłości na terenach najniższej położonych. Teren ten podczas roztopów wiosennych i przy wzmożonych opadach atmosferycznych stanowi rozległe mokradła i rozlewiska. Obszar poprzecinany jest gęstą siecią rowów melioracyjnych odwadniających podmokłe tereny torfowiskowe. Obecnie duże powierzchnie łąk są odłogowane. Wielkość i kierunek przepływu wody w rowach i kanałach melioracyjnych regulują przepompownie melioracyjne (Opracowanie Ekofizjograficzne do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica).

Z większych cieków przez obszar gminy przepływają: Gowienica, Stara Struga, oraz kanały Czarnociński, Gąsierzynski Świątowicki, Śmieć, Kopicki. Powierzchnie objęte ustaleniami analizowanego dokumentu są pozbawione większych zbiorników wodnych i jezior i cieków. Na obszarach nr 1, 3 i 4 występuje stosunkowo gęsta sieć rowów melioracyjnych. Przez obszar nr 3 przepływa Kanał Czarnociński a obszary 7 i 8 znajdują się w bliskim sąsiedztwie łąckiego rowu (odpowiednio w odległości ok. 100 i 70 m). Obszar nr 6 graniczy bezpośrednio z Zalewem Szczecińskim.

Obszary objęte zmianą studium znajdują się w granicach 5 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych JCWP (<http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>), których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Zestawienie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w granicach których znajdują się powierzchnie objęte zmianą studium

Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Status JCWP	Ocena stanu JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Nr obszaru objętego zmianą studium, zgodnie z załącznikiem nr 1 do prognozy
RW6000173132	Łącki rów	naturalna część wód	zły	niezagrożona	6, 7, 8
RW600003156	Kanał Śmieciowy	sztuczna część wód	zły	niezagrożona	3
RW6000233152	Dopływ z polderu Kopice	naturalna część wód	zły	niezagrożona	5
RW60002331549	Kanał Czarnociński	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona	3 (niewielki południowy fragment),4
TWIWB8	Zalew Szczeciński	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona	1, 2

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

2.7. Klimat

Według rejonizacji klimatycznej Cz. Koźmińskiego obszar objęty zmianą studium leży w krainie Zalewu Szczecińskiego, charakteryzującej się największym wpływem klimatu morskigo w województwie zachodniopomorskim.

Występują tutaj:

- najmniejsze ekstremalne warunki termiczne i dobowe amplitudy temperatur (średnio od 8 do 9,5 °C, w okresie od maja do lipca),
- największe ilości dni z odwilżą w zimie (ponad 45 dni),
- najkrótsze zimy (34 - 50 dni),
- sumy opadów rocznych wynoszą 550 mm i 170 -180 mm w okresie maj - lipiec,
- duża częstotliwość dni z silnymi wiatrami (średnio około 49 dni w roku),
- duża częstotliwość dni pogodnych (35 - 40 dni w roku),
- długi okres wegetacyjny (217 - 224 dni w roku).

Dominują tu w ciągu roku wiatry z kierunków południowo - zachodniego i zachodniego, najrzadziej występują wiatry wschodnie. Częstotliwość występowania kierunków wiatru w poszczególnych porach roku jest zmienna. W miesiącach jesiennych i zimowych dominują wiatry z kierunku południowo - zachodniego; w miesiącach wiosennych i letnich przeważają wiatry z kierunku północno - wschodniego, północno - zachodniego i zachodniego.

Zachodnia część gminy Stepnica charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami topoklimatycznymi - duża wilgotność powietrza, duża częstotliwość występowania mgieł, przygruntowe przymrozki, nadmierne przewietrzanie. Południowa część analizowanego terenu znajduje się w sektorze wiatrów przynoszących zanieczyszczenia gazowe, emitowane przez zakładów Chemicznych „Police”.

2.8. Jakość powietrza atmosferycznego

W 2012 roku WIOŚ w Szczecinie przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Ocenę taką wykonuje się w odniesieniu do stref i poziomów substancji w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. poz. 1031)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 września 2012 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. 2012, poz. 1034)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U., poz. 1032)

Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do obszarów nazywanych strefami. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy
- pozostały obszar województwa.

Celem corocznej oceny jakości powietrza wykonywanej przez WIOŚ jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń w zakresie umożliwiającym:

1. dokonanie klasyfikacji stref, w celu uzyskania danych niezbędnych do podjęcia decyzji o potrzebie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza);
2. wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach;
3. wskazanie potrzeb w zakresie wzmocnienia istniejącego systemu monitoringu i oceny.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ozon O₃, tlenek węgla CO. Ocena dokonywana pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmuje: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x i ozon O₃. Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie najwyższych stężeń (tzn. występujących w najbardziej zanieczyszczonych rejonach) na obszarze aglomeracji lub innej strefy

Wartości kryterialne oceny wykonywanej dla roku 2012 zamieszczono w poniższych tabelach.

Tabela 2. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [µg/m ³]	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji za rok 2012 [µg/m ³]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
benzen	rok kalendarzowy	5		nie dotyczy
dwutlenek azotu	jedna godzina	200		18 razy
	rok kalendarzowy	40		nie dotyczy
dwutlenek siarki	jedna godzina	350		24 razy
	24 godziny	125		3 razy
ołów	rok kalendarzowy	0,5		nie dotyczy
pył zawieszony PM _{2,5}	rok kalendarzowy	25	2	
pył zawieszony PM ₁₀	24 godziny	50		35 razy
	rok kalendarzowy	40		nie dotyczy
tlenek węgla	8 godzin	10000		nie dotyczy

Tabela 3. Poziomy docelowe zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom docelowy substancji w powietrzu	Dopuszczalna częstość przekroczenia docelowego poziomu w roku kalendarzowym
arsen	rok kalendarzowy	6 ng/m ³	nie dotyczy
benzo(a)piren	rok kalendarzowy	1 ng/m ³	nie dotyczy
kadm	rok kalendarzowy	5 ng/m ³	nie dotyczy
nikiel	rok kalendarzowy	20 ng/m ³	nie dotyczy
ozon	8 godzin*	120 µg/m ³	25 dni**
pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25 µg/m ³	nie dotyczy

* stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

** liczba dni z przekroczeniami poziomu docelowego w roku kalendarzowym, uśredniona w ciągu ostatnich trzech lat. Jeżeli brak wyników pomiarów z trzech lat, podstawę klasyfikacji mogą stanowić wyniki z dwóch lub jednego roku.

Tabela 4. Cel długoterminowy dla poziomu zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	8 godzin*	120 µg/m ³

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Tabela 5. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [µg/m ³]
Tlenki azotu*	rok kalendarzowy	30
Dwutlenek siarki	rok kalendarzowy	20
	pora zimowa (okres od 1 X 2011 do 31 III 2012)	

* - suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu

Tabela 6. Poziom docelowy zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom docelowy substancji w powietrzu
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	18 000 µg/m ³ x h*

* wyrażony jako AOT40

Tabela 7. Cel długoterminowy pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	6 000 µg/m ³ x h*

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu,
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji,
- poziom docelowy,
- poziomy celów długoterminowych.

Wynikiem oceny, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, albo poziomów docelowych,
- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, albo poziomy docelowy,
- klasy E - jeżeli stężenie średnie roczne pyłu zawieszonego PM_{2,5} na terenie strefy przekracza poziom docelowy.

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

klasa D1 - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego

klasa D2 - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W wyniku przeprowadzenia powyższej analizy jakości powietrza w 2012 roku obszar gminy Stepnica, należący do strefy zachodniopomorskiej, zakwalifikowano pod kątem ochrony zdrowia i ochrony roślin do klas przedstawionych w poniższych tabelach.

Tabela 8. Klasyfikacja strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia w 2012 roku.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	Pb	BaP	As	Cd	Ni	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
Strefa zachodniopomorska	A	A	A	A	A	C	A	C	A	A	A	A	D2

Tabela 9. Klasyfikacja strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin w 2012 roku.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	kryterium – poziom dopuszczalny			
	SO ₂	NO _x	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
Strefa zachodniopomorska	A	A	A	D2

Na terenie gminy Stepnica brak jest istotnych źródeł zanieczyszczeń powietrza. Braku tu dużych zakładów przemysłowych i znaczących szlaków komunikacyjnych. Na jakość powietrza wpływ ma przede wszystkim:

- emisja z sektora bytowego - źródła odpowiedzialne w głównej mierze za podwyższone stężenia pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w sezonie zimowym. Stosowanie w domowych piecach grzewczych, lokalnych kotłowniach oraz kominkach niskiej jakości paliw zapozielonych, niskokalorycznych oraz odpadów),
- emisja komunikacyjna z istniejących na terenie gminy dróg – wpływa na całoroczny poziom NOx, pyłu zawieszonego i benzenu.
- Transfer zanieczyszczeń z terenów obokległych.

2.9. Formy ochrony przyrody, flora, roślinność i fauna

2.9.1. Szata roślinna

Według Regionalizacji Geobotanicznej Polski Matuszkiewicza (2008) obszar objęty zmianą studium leży w obrębie następujących jednostek:

Prowincja Środkowoeuropejska

Podprowincja Południowobałtycka

Dział Pomorski

Kraina Pobrzeża Południowobałtyckiego

Okręg Niziny Szczecińskiej

Podokręg Stepnicki (A.2.1.e)

Zgodnie z Mapą Potencjalnej Roślinności Naturalnej Polski (Matuszkiewicz, 2008), obszar gminy Stepnica, w tym obszary objęte zmianą studium reprezentuje w przewadze siedliska typowe dla olsu środkowoeuropejskiego (*Carici elongatae-Alnetum*), nadrzecznego łągu wierzbowo topolowego (*Salici-Populetum*) i acydofilnego pomorskiego lasu brzoźowo-dębowego (*Betulo-Quercetum roboris*). Miejscami występują także płaty siedlisk typowych dla: niżowego łągu jesionowo-olszowego (*Fraxino-Alnetum*), kontynentalnego boru bagienno (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*) oraz subatlantyckiej brzeziny bagiennej (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*).

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez serwis Bank Danych o Lasach (<http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>) w obrębie powierzchni objętych zmianą studium nie znajdują się powierzchnie leśne będące w administracji Lasów Państwowe. W obrębie

obszaru nr 3 znajduje się niewielka powierzchnia leśna dla której nie przewidziano zmiany w przeznaczeniu. Ponadto w obrębie analizowanych powierzchni występują pojedyncze drzewa i zespoły zieleni wysokiej związane z istniejącymi szlakami komunikacyjnymi i rowami melioracyjnymi (zwłaszcza w obrębie powierzchni podlegających zmianie studium oznaczonych na załączniku numerami 1, 3, 4, i 6). W strukturze użytkowania terenu obszarów objętych ustaleniami analizowanego dokumentu zdecydowanie dominują użytki zielone i grunty orne.

Zgodnie z danymi inwentaryzacyjnymi „Waloryzacji przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego”, na terenach objętych zmianą studium uwarunkowań występuje nie występują siedliska przyrodnicze Natura 2000. Lokalizację obszarów dla których przewidziano zmianę studium na tle występujących na terenie gminy siedlisk Natura 2000 przedstawiono w załączniku nr 6. Zgodnie z tymi samymi danymi inwentaryzacyjnymi, w granicach analizowanych obszarów nie występują stanowiska chronionych gatunków roślin, jedynie w pobliżu granicy obszaru nr 1 znajduje się stanowisko Grzybieńczyka wodnego (*Nymphoides peltata*). Lokalizację obszarów dla których przewidziano zmianę studium na tle występujących na terenie gminy siedlisk chronionych gatunków roślin przedstawiono w załączniku nr 5.

2.9.2. Chronione gatunki zwierząt

Zgodnie z danymi inwentaryzacyjnymi „Waloryzacji przyrodnicze Województwa Zachodniopomorskiego” oraz informacjami zebranymi na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLB320007 łąki Skoszewskie na powierzchniach objętych zmianą studium nie znajdują się stanowiska chronionych gatunków zwierząt. Przy czym z uwagi na mobilność zwierząt (zwłaszcza ptaków) i stwierdzone występowanie chronionych gatunków ptaków na terenie gminy Stepnica, z pewnością załatują one również na obszary objęte analizą.

Lokalizację obszarów dla których przewidziano zmianę studium na tle zinwentaryzowanych we wspomnianych wcześniej dokumentach, na terenie gminy Stepnica stanowisk chronionych gatunków ptaków (stanowisk innych chronionych gatunków zwierząt w powyższych danych nie stwierdzono) przedstawiono w załączniku nr 4.

2.9.3. Formy ochrony przyrody

Gmina Stepnica cechuje się wysokimi walorami przyrodniczymi, odzwierciedleniem tego jest stosunkowo duże pokrycie jej terytorium przez obszarowe formy ochrony przyrody. W jej granice wchodzi 5 obszarów Natura 2000: Zalew Szczeciński PLB320009, Puszcza Goleńska PLB320012, łąki Skoszewskie PLB320007, Uroczyska w Lasach Stepnickich PLH320033, Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018; 3 rezerwy przyrody: Białodrzew Kopicki, Olszanka i Czarnocin; stan osisko dokumentacyjne Góra Zielonczyn i Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy Krzewina. Charakterystykę powyższych form ochrony przyrody zaprezentowano w dalszej części niniejszego rozdziału.

Powierzchnie objęte zmianą studium znajdują się w granicach następujących obszarów chronionych:

- Obszar nr 1 – w granicach obszarów Natura 2000 łąki Skoszewskie PLB320007 i Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018
- Obszar nr 2 – w granicach obszarów Natura 2000 łąki Skoszewskie PLB320007 i Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018
- Obszar nr 3 – w granicach obszaru Natura 2000 łąki Skoszewskie PLB320007
- Obszar nr 4 – w granicach obszaru Natura 2000 łąki Skoszewskie PLB320007
- Obszar nr 5 – w granicach obszarów Natura 2000 łąki Skoszewskie PLB320007 i Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018
- Obszar nr 6 – poza obszarami chronionymi
- Obszar nr 7 – poza obszarami chronionymi
- Obszar nr 8 – poza obszarami chronionymi

Lokalizację obszarów objętych zmianą studium na tle form ochrony przyrody prezentuje załącznik nr 3.

2.9.3.1. Obszary Natura 2000

Obszar Natura Zalew Szczeciński PLB320009

Obszar obejmuje polską część Zalewu Szczecińskiego. Zbiornik jest płytki (średnia głębokość 2-3m) i bardzo żyzny, o niezwykle wysokim zagęszczeniu organizmów bentosowych i bogatym rybostanie.

Występuje tu co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych przede wszystkim w okresie wędrówek i zimą. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: gęgawa, czernica, bielik (PCK), błotniak zbożowy (PCK), kania czarna (PCK), biegus zmienny (schinzii) (PCK), gąsiołek, ohar (PCK), perkoz dwuczuby, kropiatka sieweczka obrożna (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje kania ruda (PCK), łyska i zimorodek; wodniczka (PCK) występuje w liczbie zaledwie 0-4 samców. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: łabędź krzykliwy, rybitwa czarna, czernica, gągoł, głowienka, łyska, nurogęś, ogorzałka; W stosunkowo dużych ilościach (C7) występują: perkoz dwuczuby, kormoran czarny, gęś zbożowa i siewka złota; w sumie ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20 000 osobników (C4). W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: , łabędź krzykliwy, nurogęś, ogorzałka, markaczka, gągoł, bielaczek, bielik (do 250 osobników); łabędź krzykliwy zimuje w ilości stanowiącej stosunkowo znaczny procent populacji wędrującej, ale ponad 4% populacji zimującej w Polsce; ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20 000 osobników (C4) (Standardowy Formularz Danych Natura 2000 dla obszaru PLB320009).

Obszar Natura 2000 Puszcza Goleniowska PLB320012

Obszar obejmuje duży kompleks leśny na północ od Goleniowa i na wschód od brzegu Zalewu Szczecińskiego, przedstawia obszar dość silnie zmieniony przez działalność człowieka. Jednakże lasy gospodarcze przyrodniczo przedstawiają dużą wartość ze względu na dobrą kondycję drzewostanów leśnych i dużą zgodność z charakterem siedlisk. Znajdują się tu rozległe torfowiska niskie i obszary porośnięte łęgami i olsami. W lasach dominuje sosna, pozostały jednak fragmenty lasów dębowych i bukowych.

Występuje tu co najmniej 36 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 17 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Ważna ostoja lęgowych bielika, kani czarnej, kani rudej i podróżniczka; występuje tu 3% lęgowej populacji krajowej bielika (PCK), co najmniej 1% populacji krajowej (C6) kani czarnej (PCK), kani rudej (PCK), podróżniczka (PCK) oraz stosunkowo wysokie zagęszczenie (C7) bąka (PCK), derkacza, kropiatki i żurawia (Standardowy Formularz Danych Natura 2000 dla obszaru PLB320012).

Obszar Natura 2000 Łąki Skoszewskie PLB320007

Obszar położony na południe od Zatoki Skoszewskiej, wzdłuż brzegu Zalewu Szczecińskiego, sięgający daleko w głąb lądu. Obejmuje on rozległy teren bagnistych łąk na wschodnim brzegu Zalewu szczecińskiego, Pomędzy miejscowościami Gąsierzyno na południu, Żarowo na wschodzie i Skoszewo na północy. Teren pocięty jest licznymi drobnymi kanałami i rowami. Część wschodnią stanowi płaska strefa nadzalewowa Zalewu Szczecińskiego z pokrywającymi ją utworami mineralnymi, bądź organicznymi torfów zakumulowanych w lokalnych obniżeniach i płytkich basenach nadzalewowych. Obszar jest położony na równinach torfowych powstałych w wyniku podniesienia się wód zalewu w transgresji litorynowej i wtórnego zabagnienia zalesionych obszarów lądowych. Na obszarze tym występują znaczne złoża torfów, w przeszłości eksploatowane na potrzeby lokalne. Rozwój melioracji doprowadził do przekształcenia torfowisk w gleby organiczne „łąkarskie”. Dominują użytki zielone, ekstensywnie koszone, graniczące od wschodu z zabudową miejscowości położonych wzdłuż drogi Stepnica – Wolin. Na południowym wschodzie obejmuje fragment Puszczy Goleniowskiej. Od południa wzdłuż linii brzegowej Zalewu Szczecińskiego do wysokości miejscowości Czarnocin w zachodniej części obszaru występują naprzemiennie tereny zabudowane i użytki zielone. W obrębie kompleksu łąk znajduje się las olchowo-sosnowy, a także liczne drobne laski i zadrzewienia olszowe. Tereny leśne reprezentowane są w kilku płatach w centralnej części – największy chroniony w formie rezerwatu „Czarnocin”. Na terenie obszaru istnieje jeden rezerwat przyrody: rezerwat torfowiskowy - „Czarnocin”, na którego terenie znajdują się torfowiska niskie z zaroślami woskownicy europejskiej i fragmenty olsu olszowo-brzozowego. Północno – zachodnia część obszaru chroniona jest w formie Parku Natury zarządzanego przez organizację pozarządową Stowarzyszenie na Rzecz Wybrzeża. Obszar ten

pokrywa się częściowo z obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018.

Obszar stanowi ważną ostoję ptasią o randze krajowej. Stwierdzono występowanie 39 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 13 regularnie występujących gatunków ptaków migrujących nie wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 10 gatunków kręgowców wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: błotniak zbożowy (PCK) i kania czarna (PCK), bielik (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują: derkacz, gąsiorek, kania ruda (PCK), zimorodek i żuraw. Torfowe obszary Basenu Czarnocińskiego są miejscem występowania wielu prawnie chronionych bądź rzadkich gatunków roślin, m.in. *Myrica gale*, *Osmunda regalis*, *Lonicera periclymenum*, *Gentiana pneumonanthe*, *Gymnadenia conopsea*, *Sonchus paluster*, a także licznych mchów brunatnych i torfowców. Warunki hydrologiczne umożliwiają wykształcenie się cennego zbiorowiska łąkowego: zmiennie wilgotnych łąk trzęślicowych. W bardzo dobrze rozwiniętej sieci kanałów i rowów melioracyjnych występują liczne gatunki ryb (Standardowy Formularz Danych Natura 2000 dla obszaru PLB320007).

Obszar Natura 2000 Uroczyska w Lasach Stepnickich PLH320033

Ostoja położona jest w południowo-wschodniej części Puszczy Goleniowskiej. Obejmuje obszar dwóch, sąsiadujących ze sobą rezerwatów: "Olszanka", "Uroczysko święta im. prof. M. Jasnowskiego". Między nimi znajdują się tereny leśne i zaroślowe. Rezerwat leśno-torfowiskowy "Olszanka" jest kopułowym torfowiskiem wysokim typu bałtyckiego. Genezę swoją zawdzięcza bliskiemu sąsiedztwu Zalewu Szczecińskiego, stanowiącego w przeszłości zatokę morską, wododziałowemu położeniu oraz klimatowi o cechach morskich. Torfowisko to należy do najbardziej interesujących utworów tego rodzaju, zarówno ze względu na swoją genezę, układ stratygraficzny złożeń jak i charakterystyczną fizjografię oraz strefowość obecnie występujących zbiorowisk roślinnych. Rezerwat leśny "Uroczysko święta" stanowi fragment rozległego kompleksu torfowisk u ujścia Odry do Zalewu Szczecińskiego, planowane jest powiększenie rezerwatu.

Obszar ważny dla ochrony torfowisk wysokich, lasów lęgowych i borów bagiennych. Łącznie stwierdzono tu 4 typy siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zajmują-

cych w sumie ok. 31,4% powierzchni obszaru. Ponadto mają tu swoje stanowiska 2 gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na terenie ostoi znajduje się wiele gatunków roślin rzadkich i zagrożonych w Polsce lub lokalnie jak: *Lycopodium annotinum*, *Lonicera periclymenum*, *Drosera rotundifolia*. Jest, to jedno z najbogatszych w Polsce stanowisk długosza królewskiego *Osmunda regalis*. Największe skupienia tej paproci znajdują się w olsach i brzezinie bagiennej, w pozostałych zespołach długosz występuje płatami na ich skraju. W wyniku dotychczasowych melioracji, przeprowadzonych na terenie ostoi i poza nią, została znacznie przekształcona szata roślinna tego terenu. Z obszaru torfowisk wycofało się kilka rzadkich gatunków roślin, które jeszcze przed 30-40 laty tu rosły, np. wrzosiec bagienny, bażyna czarna, woskownica europejska (planowana reintrodukcja tej ostatniej). W obszarze występują 4 gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Ponadto w latach 50-tych na terenie rezerwatu "Olszanka" kilkakrotnie obserwowany był wilk, ostatnio obecność jego potwierdzono w roku 1994, przez Koło Łowieckie "Szarak" ze Szczecina. Nie jest wykluczone występowanie żółwia na tym terenie (Standardowy Formularz Danych Natura 2000 dla obszaru PLH320033).

Obszar Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018

Obszar położony u ujścia rzeki Odry obejmujący również jej dolny odcinek, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew Kamieński. Dźwina i Zalew Kamieński to najbardziej naturalne elementy ujścia Odry. średnia głębokość tego rozległego kompleksu wodnego wynosi 3,5-4,0 m. Wokół wybrzeży zalewu ciągną się, zmiennej szerokości płycizny przybrzeżne sięgające niekiedy zwłaszcza po stronie wschodniej 800 metrów w głąb akwenu. Ich maksymalna głębokość osiąga 1,0-1,5 m. W zacisznych enklawach różnych części zalewu są one miejscem występowania wielu gatunków hydrofitów. Zalew Szczeciński ograniczają od północy tereny wyspy Wolin i Uznam. Ze środowiskiem morskim Bałtyku Zalew Szczeciński połączony jest poprzez koryto Dziwny na wschodzie, Świny w środkowej części oraz poprzez Pianę na zachodzie. Przy wylotach ramion ujściowych wód zalewu rozwijają się delty wsteczne powstające w trakcie wlewania się wody morskiej do jego akwenu, co ma miejsce podczas sztormów, bądź przy długotrwałych silnych wiatrach z kierunków północnych. Wiatry północne powodują zjawisko tzw. "cofki", w efekcie której następuje podwyższenie stanu wód w zalewie, sięgające czasem nawet do 1,00 m. Z racji okresowych wlewów wody morskiej zmieniają się w zalewie parametry chemiczne jego Środowiska, zwłaszcza w zakresie zawartości chlorków, temperatury i wy-

sycenia powierzchniowych warstw wody tlenem. Stąd poziom zawartości jonów Cl w wodach zalewu właściwego waha się w granicach 0,05 do 1,25 g/l. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w obecności roślin słonolubnych. Obszary terenów przyległych głównie po stronie wschodnich wybrzeży stanowią płaską strefę nadzalewową, którą pokrywają utwory mineralne, bądź organiczne torfów zakumulowanych w lokalnych obniżeniach i płytkich basenach nadzalewowych. Jedynie wybrzeża północne na niewielkim odcinku oraz wschodnie wyspy Wolin mają bardziej zróżnicowaną rzeźbę i znaczną rozpiętość wysokościową.

Laguna, priorytetowy rodzaj siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ponad 80% obszaru. Łącznie zidentyfikowano tu 13 rodzajów siedlisk z tego załącznika. Torfowe obszary Basenu Czarnocińskiego są miejscem występowania wielu prawnie chronionych bądź rzadkich gatunków roślin naczyniowych, a także licznych mchów brunatnych i torfowców. W rejonie Miroszowa w zachodniej części zalewu występuje zjawisko abrazji klifowego brzegu - klif żywy. Zalew Szczeciński ma kluczowe znaczenie dla ichtiofauny regionu, a także Polski. Wstępują tu zarówno gatunki ryb i minogów chronionych, jak i innych, cennych z punktu widzenia biologii, czy gospodarki człowieka. Akwen ten położony jest na styku dwu różnorodnych środowisk; słodko i słonowodnego - estuarium. Efektem tego, jest występowanie gatunków ryb charakterystycznych dla obu tych środowisk. Leży on na szlaku wędrówek tarłowych między innymi takich gatunków jak: certa, aloza, łosoś, troć wędrowna, czy węgorz. Jest miejscem tarła wielu gatunków ryb (parposz, różanka). Łącznie zidentyfikowano tu 16 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wody Zalewu odznaczają się dużym zagęszczeniem organizmów dennych; zwłaszcza ochotkowatych *Chironomidae*, skąposzczetów *Oligochaeta*, i mięczaków. Rozległy obszar wód Zalewu Szczecińskiego oraz urozmaicona strefa wybrzeży zasiedlona różnymi zbiorowiskami roślinności bagiennej, szuwarowej i wodnej jest miejscem egzystencji wielu gatunków ptaków, które znajdują tu dobre warunki żerowania, rozrodu i odpoczynku podczas migracji. Niejednokrotnie w okresie zimowym można tu obserwować żerujące bieliki w ilości do 250 osobników. Obszar obejmuje ważne ostoje ptasie o randze europejskiej (Standardowy Formularz Danych Natura 2000 dla obszaru PLH320018).

2.9.3.2. Rezerwaty przyrody

Białodrzew Kopicki

Rezerwat florystyczny powołany został Zarządzeniem MLiPD, z dnia 11.04.1985 r., (MP Nr7, poz. 60 z 1985 r.) na powierzchni 10,5 ha. Rezerwat stanowi fragment wybrzeża Zalewu Szczecińskiego, na terenie zarządzanym przez Urząd Morski. Ochronie podlega terasa zalewowa o powierzchni 2,5 ha oraz litoral Kopickiej Mielizny o powierzchni 8 ha. Celem jest zachowanie wodnej strefy litoralu i aluwialnej terasy z rzadką roślinnością wodną, szuwarową i zaroślową oraz fragmentu lasu łęgowego (Opracowanie Ekofizjograficzne do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica).

Olszanka

Rezerwat leśny, torfowiskowy powołany został Rozporządzeniem MOŚZNiL, z dnia 21.12.1998 r., (Dz.U. Nr161, poz. 1096 z 29.12.1998 r.) na pow. 1290,51 ha nad Krępą, Nadleśnictwo Goleniów. Jest to kopolowe torfowisko wysokie, typu atlantyckiego u ujścia Odry. Celem ochrony jest zachowanie siedlisk bagiennego lasu olszowego i torfowiska, będących miejscem bytowania rzadkich i ginących gatunków ptaków i ssaków. Zagrożenia dla tego obszaru stanowią: przemysłowe zanieczyszczenia atmosfery, pola refulacyjne zanieczyszczone substancjami chemicznymi, nawodnienia, odwodnienia, napowietrzne linie energetyczne, pożary (Opracowanie Ekofizjograficzne do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica).

2.9.3.3. Stanowisko dokumentacyjne Góra Zielonczyn

Obszar ustanowiony uchwałą Nr XXXI / 269 / 05 Rady Gminy Stepnica, z dnia 15 listopada 2005 r. Celem ochrony jest zachowanie w formie odsłoniętego, w wyniku eksploatacji kopalnianej, zbocza "Góry Zielonczyn" z widocznymi w profilu piaskami pochodzenia morenowego oraz kemami fluwioglacjalnymi stadiału pomorskiego zlodowacenia bałtyckiego (<http://www.goleniow.szczecin.lasy.gov.pl/>).

Otoczenie obiektu jest niezwykle ciekawe pod względem krajobrazowym: punkt widokowy, miejsce ogniskowe oraz starodrzew bukowy

2.9.3.4. Zespół przyrodniczo - krajobrazowy Krzewina

Teren o powierzchni 20,78 ha utworzony uchwałą Nr XXVII/278/10 Rady Gminy Stepnica w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Krzewina". Obszar stanowi kompleks wydm szarych ciągnących się wzdłuż Zalewu Szczecińskiego pomiędzy miejscowościami Czarnocin i Kopice. Celem utworzenia jest zachowanie krajobrazu, wzniesień wydmowych pokrytych lasem dębowo- sosnowym, a także fitocenozy murawowych i zbiorowisk pionierskich, zasługujących na ochronę ze względu na walory widokowe i estetyczne (<http://www.stepnica.pl/>).

2.10. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Na terenie objętym ustaleniami analizowanego dokumentu nie znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Zgodnie z rysunkiem studium, w granicach obszarów objętych zmianą nr 3 i 4 znajdują się strefy częściowej i ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Analizując zapisy Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stepnica, do najważniejszych problemów ochrony środowiska na terenie objętym projektem zmiany SUIKZP zaliczyć można:

- Nieoczyszczone lub oczyszczone w niewystarczającym stopniu ścieki komunalne z terenów wiejskich oraz zanieczyszczenia obszarowe.
- Niezorganizowany spływ ścieków komunalnych.
- Spływy z terenów rolnych i leśnych (bogaty w związki azotu) oraz tras komunikacyjnych.
- Dotychczasowe nie objęcie mieszkańców gminy w 100 % kanalizacją sanitarną.
- Emisja zanieczyszczeń z sektora komunalnego do atmosfery – lokalnych kotłowni, indywidualnych gospodarstw i zakładów usługowych oraz środków transportu.
- Zbyt niski stopień wykorzystania źródeł energii odnawialnej.
- Niewystarczająca ochrona wód powierzchniowych oraz podziemnych (eutrofizacja oraz nadmierne zanieczyszczenie wód).
- Presja turystyczna.
- Zbyt niska świadomość ekologiczna mieszkańców

Należy zaznaczyć, iż skutki dla środowiska wywołane realizacją ustaleń analizowanego dokumentu, nie spowodują pogłębienia wymienionych powyżej problemów. Szczegółowy wpływ ustaleń analizowanego dokumentu opisano w dalszych rozdziałach.

4. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Odstąpienie od uchwalenia analizowanej zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica spowoduje zachowanie w mocy istniejącej wersji SUIKZP. Przedmiotowa zmiana ma m.in. za zadanie ograniczyć powierzchnie przeznaczoną pod zainwestowanie w obrębie obszarów Natura 2000, na rzecz obecnego zagospodarowania tych terenów – tereny gruntów ornych i użytków zielonych (obszary 1, 2, 3, 4, 5, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej prognozy). Odstąpienie od wprowadzenia powyższych zmian może potencjalnie skutkować uchwaleniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wprowadzających na stosunkowo rozległej powierzchni (łącznie ok. 197,5 ha) w granicach obszarów Natura 2000 Łąki Skoszewskie PLB320007 i Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 terenów pod zabudowę produkcyjną, mieszkaniową i eksploatację torfu. Funkcje te, na tak znacznej powierzchni i w obszarach cennych przyrodniczo nio-

są ze sobą duży potencjał oddziaływania na środowisko. Dotyczy to przede wszystkim ograniczenia siedlisk chronionych gatunków ptaków (pomimo, że dostępne autorom niniejszej prognozy materiały inwentaryzacyjne nie potwierdziły występowania na terenach objętych zmianą studium chronionych gatunków ptaków, to z uwagi na ich mobilność i charakter obszaru – łąki i pola uprawne, należy założyć że powierzchnie te są atrakcyjne dla ich bytowania) i przekształcenia stosunków wodnych (obszary objęte analizą cechują się płytkim zaleganiem pierwszego poziomu wód podziemnych i gęstą siecią drenarską). Ponadto dotychczasowe ustalenia studium dla obszaru nr 1 przewidują eksploatację złoża torfu na rozległej powierzchni ok. 15 ha, co mogłoby powodować istotne zmiany w przypowierzchniowej budowie geologicznej i stosunkach gruntowo – wodnych.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdza się, że odstąpienie od uchwalenia analizowanej zmiany studium dla gminy Stepnica może powodować negatywne oddziaływanie na środowisko. Zaproponowane w ocenianym dokumencie rozwiązania planistyczne utrzymują w zdecydowanej większości obecne użytkowanie terenu w obrębie obszarowych form ochrony przyrody na terenie gminy.

5.SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zakresem zmiany studium, zgodnie z Uchwałą V/51/15 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica, jest:

- i) zmiana przeznaczenia terenu i obszaru górniczego w obrębie Gąsierzyno na cele rolnicze – obszar nr 1 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- j) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej i rekreacyjnej w obrębie Gąsierzyno na cele rolnicze – obszar nr 2 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- k) zmiana przeznaczenia terenów funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych w obrębie Racimierz na tereny funkcji mieszkaniowej z usługami oraz na cele rolnicze – obszar nr 3 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- l) zmiana przeznaczenia terenów funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych w obrębie Racimierz na cele rolnicze – obszar nr 4 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- m) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej z usługami w obrębie Czarnocin na cele rolnicze – obszar nr 5 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- n) zmiana przeznaczenia terenów funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych w obrębie Stepnica na tereny funkcji rekreacji – obszar nr 6 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- o) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej i rekreacyjnej oraz usługowej w obrębie Stepnica na tereny funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych – obszar nr 7 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- p) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej z usługami w obrębie Stepnica na tereny funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych – obszar nr 8 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy.

Analizowana zmiana studium ogranicza w sposób istotny tereny przeznaczone do zagospodarowania, znajdujące się w granicach obszarów Natura 2000 (obszary 1, 2, 3, 4, 5) i zmienia przeznaczenie terenów zlokalizowanych w obrębie miejscowości Stepnica, położo-

nych poza formami ochrony przyrody (obszary 6, 7, 8), wprowadzając tereny funkcji rekreacji, a także tereny funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych.

Oceniając ustalenia części kierunkowej dokumentu należy uznać że skala zmian w porównaniu do poprzedniej wersji SUIKZP nie jest duża. Większość zmienionych funkcji jest tożsama z istniejącym zagospodarowaniem terenu. Skorygowano część wydzieleń funkcjonalnych, oraz zmieniono przeznaczenie niewielkich fragmentów gminy. Poddając ocenie specyfikę zapisów dokumentu, do ustaleń których realizacja może powodować potencjalne występowanie oddziaływania na środowisko zaliczono przede wszystkim:

- możliwość rozbudowy terenów mieszkaniowych
- możliwość rozbudowy terenów zabudowy usługowej,
- możliwość rozbudowy terenów zabudowy rekreacyjnej,
- możliwość rozbudowy terenów zabudowy produkcyjnej i składowo-magazynowej,
- dopuszczenie rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej (w tym sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej)

Ostatecznie, o stopniu oddziaływania przedsięwzięć wynikających z ustaleń analizowanego dokumentu decydować będzie sposób ich realizacji oraz ich lokalizacja. Z analizy mapy kierunków zagospodarowania wynika, że tereny związane z zabudową zlokalizowane zostały w większości poza obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody (jedynie niewielki fragment obszaru nr 3 w granicach obszaru Natura 2000 przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową z usługami, jednak jak można zobaczyć na aktualnym zdjęciu lotniczym dostępnym poprzez serwis <https://maps.google.com/> w obrębie tego wydzielenia istnieje już zabudowa mieszkaniowa, a zapisy analizowanej zmiany ją uwzględniają).

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

(w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na pozostałe elementy środowiska)

6.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu

Zmiana studium przewiduje zachowanie obecnych form zagospodarowania terenu dla obszarów nr 1, 2, większości obszaru nr 3, 4 i 5. Zmianę w użytkowaniu, związaną z nowym zainwestowaniem, studium dopuszcza dla obszarów nr 6, 7, 8, i niewielkiego fragmentu obszaru nr 3. Zapisy analizowanego dokumentu określają w prawdzie maksymalny dopuszczalny procent zabudowy, jednak założyć należy, że przekształceniu ulec może cała powierzchnia tych obszarów, na przykład na skutek realizacji infrastruktury towarzyszącej zabudowie jak układ komunikacyjny oraz zagospodarowania zielenią urządzoną. W związku z powyższym maksymalna powierzchnia zajęcia terenu wyniesie:

- Obszar nr 3 – 1,82 ha, funkcja mieszkaniowa z usługami (przy czym w obrębie tego wydzielenia istnieje już zabudowa, widoczna między innymi na mapach dostępnych w serwisie <https://maps.google.com/>)
- Obszar nr 6 – 0,95 ha, funkcja rekreacji
- Obszar nr 7 – 3,81 ha, strefa funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych
- Obszar nr 8 – 2,98 ha, strefa funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych.

6.2. Wody powierzchniowe

Potencjalne zagrożenie dla zanieczyszczenia wód powierzchniowych stanowi niewłaściwie prowadzona gospodarka wodno-ściekowa w obrębie terenów przeznaczonych do zagospodarowania. Oddziaływanie takie nie powinno nastąpić w wyniku realizacji ustaleń analizowanego dokumentu, z uwagi na szereg zapisów regulujących sposób postępowania z różnego rodzaju ściekami. Zgodnie z zapisami zmiany SUIKZP ścieki z terenów przeznaczonych do zagospodarowania w obrębie obszarów 3, 6, 7 i 8 będą odprowadzane do gminnej sieci kanalizacyjnej, za pośrednictwem której trafiać będą do oczyszczalni ścieków. Zapisy studium zabraniają odprowadzania do wód powierzchniowych i podziemnych ścieków nieoczyszczonych.

nych. Zapisy analizowanego dokumentu nie określają w sposób szczegółowy sposobu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni, które mogą być zanieczyszczone, jak drogi wewnętrzne czy place magazynowe związane z planowaną zabudową produkcyjną i składową. Wody te, jeśli będą ujmowane w szczelne systemy kanalizacyjne i odprowadzane będą do wód powierzchniowych lub do grunty będą musiały spełniać wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. poz. 1800).

Z uwagi na fakt, że w granicach obszarów dla których przewiduje się zmianę zagospodarowania nie występują ciek i rowy melioracyjne, realizacja potencjalnej zabudowy nie spowoduje ingerencji w istniejącą sieć hydrograficzną w tym przekształcenie koryt lub zmianę ich przebiegu.

Tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjną i składowo – magazynową (obszary 7 i 8) zlokalizowane są w pobliżu Łąckiego Rowu. Nie sposób przewidzieć na etapie niniejszej prognozy faktycznego wykorzystania tych obszarów i rodzajów magazynowanych lub wykorzystywanych na tych terenach w przyszłości substancji. Nie mniej jednak działalność gospodarczą w tego typu miejscach należy prowadzić uwzględniając możliwość wystąpienia sytuacji awaryjnych i istnienia ryzyka przedostania się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo wodnego, z zastosowaniem odpowiednich środków technicznych pozwalających to ryzyko eliminować. Nadmienić należy, że zgodnie z rysunkiem studium, powyższe obszary znajdują się poza zasięgiem terenu zagrożonego występowaniem powodzi o prawdopodobieństwie wynoszącym 1% (raz na 100 lat). Pozwala to na ograniczenie ryzyka przenikania zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, poprzez uniknięcie możliwości ich kontaktu z odpadami czy infrastrukturą wodno-ściekową na terenach zabudowanych, w warunkach występowania wysokich stanów wód.

Obszary dla których w analizowanym dokumencie przewidziano ich dotychczasowe, rolnicze wykorzystanie (obszary 1, 2, większość obszaru 3, 4, 5) mogą powodować zanieczyszczenie wód powierzchniowych w przypadku niewłaściwie prowadzonego nawożenia. Ryzyko to potęguje fakt płytkiego występowania wód podziemnych, gęsta sieć rowów melioracyjnych i możliwość występowania okresowych podtopień. Zagrożenie to można ograniczyć poprzez bezwzględne stosowanie się rolników użytkujących te tereny do przepisów zawartych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2015 poz. 625) oraz do wskazań zawarty w Kodeksie Dobrej Praktyki Rolniczej.

W przypadku realizacji powyższych założeń oraz zapisów związanych z ochroną środowiska wodnego analizowanego dokumentu, nie przewiduje się by realizacja jego ustaleń mogła w sposób negatywny oddziaływać na wody powierzchniowe.

6.3. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi

Oddziaływanie na wierzchnią warstwę litosfery może być związane z etapem realizacji zabudowy o różnych funkcjach i infrastruktury podziemnej, na obszarach wyznaczonych w projekcie zmiany SUIKZP. Oddziaływanie to będzie ograniczone do maksymalnie kilku miesięcy i ustanie po wykonaniu robót budowlanych. Wiązać się może z realizacją wykopów i zagęszczeniem przypowierzchniowej warstwy gruntu na skutek przemieszczania się maszyn budowlanych. Oddziaływanie tego typu związane jest z każdego rodzaju zainwestowaniem, ma charakter lokalny i nie wpłynie w sposób istotny na stan środowiska gruntowego. Ważne jest by przy prowadzeniu prac budowlanych wykorzystywany był sprzęt sprawny technicznie, nie powodujący wystąpienia ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi. Analizując ustalenia dokumentu i dotychczasowe zagospodarowanie w oparciu o ortofotomapę i wizję terenową, stwierdza się, że skala potencjalnej zmiany przeznaczenia terenu a co za tym idzie przekształcenia przypowierzchniowej budowy geologicznej nie jest duża. Jednak o faktycznej skali tego oddziaływania przesądzą badania nośności gruntów na etapie projektowania nowej zabudowy w obrębie obszarów 6, 7 i 8. Ze względu na lokalizację gminy Stepnica w sąsiedztwie Zalewu Szczecińskiego, dość powszechnie występują tu grunty organiczne, a co za tym idzie na etapie realizacji zabudowy może mieć miejsce wymiana gruntu lub posadowienie konstrukcji na fundamentach palowych, sięgających warstw mineralnych.

Istotnym przekształceniem terenu charakteryzuje się eksploatacja powierzchniowa złóż kopalin. W tym zakresie zapisy analizowanego dokumentu ograniczać będą potencjalne oddziaływanie przeznaczając funkcjonujące w obecnych zapisach studium „Złoże torfu Gosięrzyno” na cele rolnicze (obszar nr 1).

6.4. Wody podziemne

W związku z realizacją ustaleń projektu zmiany SUIKZP nie przewiduje się znaczącego wpływu na wody podziemne. Z wprowadzeniem nowej zabudowy, którą dopuszcza projekt analizowanego dokumentu zwiększy się zapotrzebowanie na wodę do celów bytowych i związanych z prowadzeniem działalności usługowej, produkcyjnej i magazynowej. Przełoży się to na zwiększenie poboru wody z poziomów użytkowych wód podziemnych. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków określa szczegółowe warunki korzystania z sieci wodociągowej.

Na ochronę wód podziemnych wpłynie, określony w projekcie SUIKZP sposób odprowadzania ścieków (do gminnej kanalizacji) i konieczność zastosowania się do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. poz. 1800) przy odprowadzaniu wód opadowych do ziemi (za pośrednictwem szczelnych systemów kanalizacyjnych) z terenów, które mogą być zanieczyszczone (jak place magazynowe i sieć komunikacyjna).

Na etapie realizacji zabudowy dopuszczonej w projekcie SUIKZP, potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowić może wykorzystanie ciężkiego sprzętu budowlanego i składowanie materiałów budowlanych. Aby ograniczyć to oddziaływanie (np. przenikanie substancji ropopochodnych), należy wykorzystywać wyłącznie sprzęt sprawny technicznie i sprawować nad nim stały nadzór a substancje mogące przenikać do wód gruntowych należy magazynować w szczelnych zbiornikach ustawionych na stabilnym podłożu.

Ze względu na stosunkowo płytkie zaleganie pierwszego poziomu wód podziemnych na obszarach przeznaczonych do zagospodarowania, możliwe jest odwadnianie wykopów pod infrastrukturę podziemną i fundamenty. Wiązać się to będzie z czasowym obniżeniem poziomu wód gruntowych w sąsiedztwie realizowanych prac. Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały, i z uwagi na dopuszczone parametry zabudowy, zasięg lokalny. W przypadku konieczności wymiany gruntu na nośny (na analizowanym terenie dość powszechnie występują grunty organiczne), może dojść do zmiany stosunków gruntowo-wodnych na niewielkim obszarze co będzie oddziaływać na sposób przepływu wód podziem-

nych. Na obecnym etapie trudno ocenić potencjalną skalę takich zmian, jednak biorąc pod uwagę parametry możliwej zabudowy oraz powszechne stosowanie piasku przy wymianie gruntu (skała porowata) nie przewiduje się by mogły one być znaczące.

W wyniku realizacji zabudowy dopuszczonej ustaleniami analizowanego dokumentu na etapie jej eksploatacji wpływ środowisko gruntowo wodne związany będzie z ograniczeniem infiltracji. Projekt zmiany SUIKZP zakłada ograniczenie powierzchni zabudowy do maksymalnie 50% co w połączeniu z nieznaczną powierzchnią przeznaczoną pod zagospodarowanie nie powinno powodować istotnego zmniejszenia się zasobów wód podziemnych.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjną i składowo – magazynową (obszary 7 i 8) nie sposób przewidzieć na etapie niniejszej prognozy faktycznego wykorzystania tych obszarów i rodzajów magazynowanych lub wykorzystywanych na tych terenach w przyszłości substancji. Nie mniej jednak działalność gospodarczą tego typu należy prowadzić uwzględniając możliwość wystąpienia sytuacji awaryjnych i istnienia ryzyka przedostania się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo wodnego, z zastosowaniem odpowiednich środków technicznych pozwalających to ryzyko eliminować. W związku z tym wszelkiego rodzaju substancje mogące zanieczyścić wody podziemne należy magazynowana szczelnym podłożu.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”.

Zgodnie z art. 38e ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2015 poz. 469 ze zmianami) celami środowiskowymi dla jednolitych części wód podziemnych są:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym, według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” będzie utrzymanie tego stan. Teren objęty ustaleniami zmiany SUIKZP znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Pod-

ziemnych (JCWPd) nr 2 której stan chemiczny i ilościowy został oceniony w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry jako dobry.

Ocena stanu chemicznego wód podziemnych prowadzona jest głównie na podstawie wartości progowych elementów fizykochemicznych określających stan chemiczny wód podziemnych odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych. Zgodnie z powyższym cele środowiskowe są reprezentowane przez wartości progowe, określone dla klasy III jakości wód podziemnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu przepisów mówiących, że stan chemiczny uznaje się za dobry w przypadku gdy przekroczenia wartości progowych dla dobrego stanu chemicznego występują, ale są one związane z naturalnie podwyższonym tłem niektórych jonów lub ich wskaźników.

Głównym wyznacznikiem dobrego stanu ilościowego dla JCWPd jest zapewnienie zasobów wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania przy długoterminowej średniorocznej wartości poboru z ujęć wód podziemnych.

Dodatkowymi parametrami, które uwzględniane są w wyznaczaniu celów środowiskowych są:

- poziom wód podziemnych nie podlega takim wahaniom, które mogłyby doprowadzić do:
  - niespełnienia celów środowiskowych przez wody powierzchniowe,
  - wystąpienia znacznych obniżeń zwierciadła wód podziemnych,
  - wystąpienia szkód w ekosystemach lądowych zależnych od wód podziemnych,
- kierunki zmian krążenia wód podziemnych nie powodują intruzji wód słonych

Analizując specyfikę ustaleń analizowanego dokumentu (niewielkie zmiany w stosunku do stanu istniejącego) stwierdza się, że w wyniku wprowadzenia ich w życie nie wystąpią znaczące uwolnienia zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego mogące wpłynąć w sposób istotny na stan jakościowy wód podziemnych. Oddziaływanie takie będzie ograniczone przede wszystkim na skutek realizacji zapisów SUIKZP dotyczących ochrony środowiska gruntowo-wodnego.

Ustalenia projektu zmiany SUIKZP nie będą także wpływać na stan ilościowy wód podziemnych, ponieważ potencjalny wzrost zapotrzebowania na wodę z nich wynikający ocenia się jako nieznaczny (ze względu na niewielkie powierzchnie przeznaczone do przekształcenia).

Podsumowując należy podkreślić, że z uwagi na rodzaj zastosowanych w projekcie SUIKZP zapisów, nie przewiduje się by realizacja ustaleń analizowanego dokumentu mogła powodować nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód podziemnych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz celów wymienionych w art. 38e ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2015, poz. 469 ze zmianami).

6.5. Powietrze i klimat akustyczny

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny związane z realizacją ustaleń analizowanego dokumentu wynikać będzie przede wszystkim z emisji ze źródeł ogrzewania pochodzących z gospodarstw domowych, obsługi komunikacyjnej powstałej zabudowy oraz ewentualną realizacją zabudowy produkcyjnej. Z uwagi na potencjał demograficzny gminy, jej położenie, charakter zmian w stosunku do dotychczas obowiązującego studium oraz niewielkie i nieznaczny obszar przewidziany na działalność produkcyjną, nie przewiduje się by uchwalenie SUIKZP mogło powodować powstanie dużych zakładów przemysłowych stanowiących istotne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza i generujących hałas komunikacyjnych pochodzący z pojazdów je obsługujących. Dodatkowo studium nakazuje, by uciążliwości planowanych inwestycji zamykały się w granicach własnych działek. Dotyczy to również dotrzymania dopuszczonych prawem poziomów emitowanych substancji do powietrza.

W celu ograniczenia emisji pyłów i gazów ze spalania tradycyjnych źródeł energii, SUIKZP określa działania zmierzające do ograniczenia ich zużycia na rzecz niskoemisyjnych, gazowych źródeł energii. W celu ograniczenia stężeń zanieczyszczeń pochodzących z tras komunikacyjnych proponuje się wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia i odory do powietrza. Zaleca się także stosowanie urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery oraz wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych.

Na kształt klimatu akustycznego na terenie gminy, ze względu na brak istotnych zakładów przemysłowych wpływa przede wszystkim hałas komunikacyjny. Funkcjonowanie zabudowy dopuszczonej ustaleniami analizowanego dokumentu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emisji hałasu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych

poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112). W przypadku stwierdzenia wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych wartości, konieczne będzie wprowadzenie niezbędnych środków minimalizujących typu obudowy dźwiękochłonne czy odsunięcie źródeł emisji hałasu od zabudowy chronionej akustycznie.

Na etapie realizacji zabudowy dopuszczonej zmianą studium, może dojść do czasowej emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza związanej z prowadzonymi pracami i użytkowaniem maszyn i pojazdów. Oprócz emisji do powietrza wynikającej ze spalania paliw przez maszyny budowlane, występować może niezorganizowana emisja pochodząca z procesów spawania czy malowania (lotne związki organiczne).

6.6. Krajobraz

Poddając analizie zapisy zmiany SUIKZP, z zwłaszcza parametry dopuszczonej zabudowy (maksymalna wysokość dla zabudowy produkcyjnej i magazynowej to 17 m a dla pozostałej 12 m) nie stwierdza się by mogły one wprowadzać nowe dominanty architektoniczne i inne obiekty, które w sposób istotny zaburzałyby istniejącą strukturę krajobrazu. Tereny przeznaczone dla zabudowy położone są w obszarach zurbanizowanych, w sąsiedztwie powierzchni o podobnych funkcjach, stanowiąc ich kontynuację. Potencjalna realizacja tej zabudowy nie będzie powodować odkształceń w kompozycji krajobrazowej poprzez wprowadzenie obiektów o nieprzystającej formie lub stylu architektonicznym. W otwartych krajobrazach rolniczych, ustalenia dokumentu nie wprowadzają obiektów kubaturowych, nie powodują także lokalizacji zabudowy o charakterze rozproszonym. Pozwolą one na uporządkowanie przestrzeni i racjonalne wykorzystanie terenów w obrębie miejscowości Stepnica na cele działalności gospodarczej, poza obszarami o cennych walorach przyrodniczych (obszary 7 i 8).

Dokument ten wprowadza dodatkowo szereg zapisów chroniących krajobraz gminy oraz układy przestrzenne jednostek osadniczych:

- działalność człowieka powinna być uwarunkowana zachowaniem walorów krajobrazowych i środowiskowych; zagospodarowanie przestrzeni – podporządkowane bez naruszania struktury krajobrazu,
- zakaz naruszania stanu równowagi biocenotycznej,
- zakaz zanieczyszczania terenu.
- zachowanie układów przestrzennych i harmonijnej zabudowy,
- rewaloryzację zabudowy dysharmonijnej,
- ochronę kompozycji i składu gatunkowego zieleni.

6.7. Formy ochrony przyrody, flora, roślinność i fauna

Gmina Stepnica posiada znaczący udział powierzchni znajdującej się w granicach obszarowych form ochrony przyrody, głównie obszarów Natura 2000. W zasadzie tylko niewielkie fragmenty gminy nie zostały włączone do tych obszarów: miejscowości Stepnica, Żarnowo i Łąka oraz tereny na wschód od Miłowa i na południe od Widzeńska. Nie inaczej rzecz się ma w przypadku obszarów objętych ustaleniami zmiany studium, Pięć z pośród ośmiu obszarów objętych zmianą leży w granicach obszarów Natura 2000. Niesie to ze sobą szereg ograniczeń w zagospodarowaniu ale świadczy też o bogactwie przyrodniczym gminy i jej walorach.

6.7.1. Oddziaływanie na obszary Natura 2000

Zalew Szczeciński PLB320009

Nie przewiduje się oddziaływania na obszar, analizowany dokument nie przewiduje w jego granicach żadnych zmian w stosunku do obowiązującego studium.

Puszcza Goleniowska PLB320012

Nie przewiduje się oddziaływania na obszar, analizowany dokument nie przewiduje w jego granicach żadnych zmian w stosunku do obowiązującego studium.

Łąki Skoszewskie PLB320007

Obszar Natura 2000 Łąki Skoszewskie posiada powierzchnię, wynoszącą 9 083,4 ha, w jego granicach zlokalizowano pięć z pośród ośmiu terenów objętych ustaleniami analizowanego dokumentu (obszary nr 1, 2, 3, 4, 5, przedstawione na złączniku nr 1) o łącznej powierzchni ok. 197,5 ha.

Zgodnie z danymi inwentaryzacyjnymi zebranych na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru i „Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego”, wykonanej w 2010 roku przez Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, udostępnionymi przez RDOŚ w Szczecinie, na analizowanych obszarach nie znajdują się stanowiska ptaków stanowiących przedmiot ochrony obszaru Łąki Skoszewskie. Nie oznacza to jednak, ze względu na ich mobilność, że nie pojawiają się one na tym terenie.

W poniższej tabeli w sposób syntetyczny zebrano zagrożenia dla obszaru Natura 2000, określone w Standardowym Formularzu Danych.

Tabela 10. Zagrożenia dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Łąki Skoszewskie na terenie objętym zmianą SUiKZP gminy Stepnica.

L.p.	Zagrożenia dla przedmiotu ochrony wg. Standardowego Formularza Danych
1	A03.03 Zaniechanie / brak koszenia
2	A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu
3	A04.01 Wypas intensywny
4	J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie
5	A03 Koszenie / ścinanie trawy
6	F03.01 Polowanie
7	E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc
8	C01.07 Inna działalność górnicza lub wydobywcza
9	E03 Odpady, ścieki
10	A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych
11	A02 Zmiana sposobu uprawy
12	F03.02.03 Wyjmowanie z gniazd (sokoły)
13	E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych
14	K03.04 Drapieżnictwo
15	F02.03 Wędkarstwo
16	D02.01 Linie elektryczne i telefoniczne
17	B01 Zalesianie terenów otwartych
18	G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji
19	J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych
20	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska
21	E01.03 Zabudowa rozproszona
22	C03.03 Produkcja energii wiatrowej
23	K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja

Analizując zagrożenia dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000, według Standardowego Formularza Danych oraz zapisy ocenianego dokumentu stwierdza się, że realizacja ustaleń zmiany SUiKZP nie wiąże się z powiększeniem potencjału tych zagrożeń oraz przyczyni się do minimalizacji części z nich. Oceniany dokument, w ramach obszaru Łąki Skoszewskie ogranicza potencjalne zmiany w jego zagospodarowaniu chroniąc tym samym potencjalne siedliska ptaków. Zmiana studium w zakresie terenów nr 1, 2, 3, 4, 5 przewiduje zmniejszenie obszarów przewidzianych uprzednio na cele takie jak zabudowa mieszkaniowa, rekreacyjna, produkcyjna, składowo-magazynowa oraz eksploatacja kopalni na rzecz terenów rolniczych. Zachowuje ich obecne wykorzystanie eliminując możliwość wystąpienia negatywnych przekształceń. Jedynie w ramach obszaru nr 3 wprowadza się niewielki obszar pod zabudowę mieszkaniową i usługową, jednak z uwagi na fakt, że teren ten jest już w znaczącej części zagospodarowany (co potwierdzają zdjęcia lotnicze dostępne poprzez witrynę www.google.pl/maps) nie przewiduje się by wprowadzanie tej funkcji mogło oddziaływać w sposób znacząco negatywny na obszar Natura 2000.

Zmiany wprowadzone analizowanym dokumentem, uwzględniają ponadto wytyczne określone w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Skoszewskie PLB320007, a w szczególności zapisy dla gminy Stepnica takie jak:

- „Przedsięwzięcia, inwestycje lub zmiany sposobu użytkowania gruntów planowane w granicach obszaru lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie mogą wpływać negatywnie na powierzchnię, liczebność ani stan siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotami ochrony”
- „Wnioskuje się o weryfikację ustaleń kierunkowych Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica: utrzymanie aktualnego zasięgu siedlisk gatunków (miejsca stałego bytowania i rozrodu, trasy migracyjne, żerowiska itp.) poprzez unikanie powstawania rozproszonej zabudowy (w tym zabudowy mieszkaniowej, zabudowy rekreacyjno-turystycznej i usług) i tym samym unikania fragmentacji siedlisk przedmiotów ochrony, z zachowaniem jak największych obszarów pozostających bez wpływów antropopresji, a w szczególności w strefie wód przybrzeżnych Zalewu Szczecińskiego”
- „Wskazuje się wprowadzenie zapisów o konieczności nie wprowadzania zalesień na terenach otwartych w obszarze Natura 2000, ze względu na wykazane zagrożenie dla przedmiotów ochrony (kania czarna, kania ruda)”.

Podsumowując należy stwierdzić, że zmiany w SUIKZP gminy Stepnica obejmujące obszar Natura 2000 Łąki Skoszewskie PLB320007 wprowadzają w zasadzie funkcje terenów zgodne z obecnie istniejącymi, ograniczając tym samym możliwość pomniejszenia lub fragmentacji siedlisk ptaków będących przedmiotem ochrony obszaru. Realizacja ustaleń ocenianego dokumentu wpłynie pozytywnie na obszar Łąki Skoszewskie przyczyniając się do jego ochrony.

Lokalizację obszarów objętych ustaleniami analizowanego dokumentu na tle form ochrony przyrody i zinventaryzowanych stanowisk ptaków przedstawiono na załącznikach nr 3 i 4.

Obszar Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018

Obszar Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński posiada stosunkowo dużą powierzchnię, wynoszącą 52 611,99 ha, w jego granicach zlokalizowano trzy z pośród ośmiu terenów objętych ustaleniami analizowanego dokumentu (obszary nr 1, 2, 5, przedstawione na złączniku nr 1) o łącznej powierzchni ok. 32,2 ha. Zgodnie z danymi inwentaryzacyjnymi zebranymi na potrzeby „Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego”, wykonanej w 2010 roku przez Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, udostępnionymi przez RDOŚ w Szczecinie, na analizowanym obszarze nie znajdują siedliska przyrodnicze ani stanowiska gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszaru.

W poniższej tabeli w sposób syntetyczny zebrano zagrożenia dla obszaru Natura 2000, określone w Standardowym Formularzu Danych.

Tabela 11. Zagrożenia dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński na terenie objętym zmianą SUIKZP gminy Stepnica.

L.p.	Zagrożenia dla przedmiotu ochrony wg. Standardowego Formularza Danych
1	D03.02 pozbywanie się odpadów przemysłowych
2	F03.02.03 Wyjmowanie z gniazd (sokoły)
3	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze
4	G01.01 Żeglarstwo
5	J02.11 Zmiany zailenia, składowanie śmieci, odkładanie wybagrowanego materiału
6	H04 Zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną
7	E02.02 Składowisko przemysłowe
8	K01.02 Zamulenie
9	E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych

Analizując zagrożenia dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000, według Standardowego Formularza Danych oraz zapisy ocenianego dokumentu stwierdza się, że realizacja ustaleń zmiany SUIKZP nie wiąże się z powiększeniem potencjału tych zagrożeń oraz przyczyni się do minimalizacji części z nich. Oceniany dokument, w ramach obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński ogranicza potencjalne zmiany w jego zagospodarowaniu chroniąc tym samym potencjalne siedliska roślin i zwierząt. Zmiana studium w zakresie terenów nr 1, 2, 5 przewiduje zmniejszenie obszarów przewidzianych uprzednio na cele takie jak zabudowa mieszkaniowa, rekreacyjna, usługowa oraz eksploatacja kopalni na rzecz terenów rolniczych. Zachowuje ich obecne wykorzystanie eliminując możliwość wystąpienia negatywnych przekształceń.

Zmiany wprowadzone analizowanym dokumentem, realizują następujący warunek zawarty w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru:

- „Żadne przedsięwzięcia, inwestycje lub zmiany sposobu użytkowania gruntów planowane w granicach obszaru specjalnej ochrony siedlisk lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie mogą charakteryzować się znaczącym negatywnym oddziaływaniem na obszar Natura 2000. Rozumie się przez to oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące: a) pogorszyć stan siedlisk i gatunków zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, b) wpłynąć negatywnie na siedliska i gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, c) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.”

Podsumowując należy stwierdzić, że zmiany w SUIKZP gminy Stepnica obejmujące obszar Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 wprowadzają funkcje terenów zgodne z obecnie istniejącymi, ograniczając tym samym możliwość pomniejszenia lub fragmentacji potencjalnych siedlisk roślin i zwierząt będących przedmiotem ochrony obszaru. Realizacja ustaleń ocenianego dokumentu wpłynie pozytywnie na obszar Ujście Odry i Zalew Szczeciński przyczyniając się do jego ochrony.

Lokalizację obszarów objętych ustaleniami analizowanego dokumentu na tle form ochrony przyrody i zinwentaryzowanych siedlisk Natura 2000 i stanowisk roślin chronionych przedstawiono na załącznikach nr 3, 5 i 6.

Uroczyska w Lasach Stepnickich PLH320033

Nie przewiduje się oddziaływania na obszar, analizowany dokument nie przewiduje w jego granicach żadnych zmian w stosunku do obowiązującego studium.

6.7.2. Oddziaływanie na rezerваты przyrody

Rezerwat przyrody Białodrzew Kopicki

Nie przewiduje się oddziaływania na rezerwat, analizowany dokument nie przewiduje w jego granicach ani bezpośrednim sąsiedztwie żadnych zmian w stosunku do obowiązującej wersji studium.

Rezerwat przyrody Olszanka

Nie przewiduje się oddziaływania na rezerwat, analizowany dokument nie przewiduje w jego granicach ani bezpośrednim sąsiedztwie żadnych zmian w stosunku do obowiązującej wersji studium.

Rezerwat przyrody Czarnocin

Nie przewiduje się oddziaływania na rezerwat, analizowany dokument nie przewiduje w jego granicach ani bezpośrednim sąsiedztwie żadnych zmian w stosunku do obowiązującej wersji studium.

6.7.3. Oddziaływanie na zespół przyrodniczo – krajobrazowy Krzewina

Nie przewiduje się oddziaływania na obszar, analizowany dokument nie przewiduje w jego granicach ani bezpośrednim sąsiedztwie żadnych zmian w stosunku do obowiązującej wersji studium.

6.7.4. Oddziaływanie na stanowisko dokumentacyjne Góra Zielonczyn

Nie przewiduje się oddziaływania na stanowisko, analizowany dokument nie przewiduje w jego granicach ani bezpośrednim sąsiedztwie żadnych zmian w stosunku do obowiązującej wersji studium.

6.7.5. Oddziaływanie na chronione gatunki fauny i flory i siedliska przyrodnicze

Zgodnie z danymi inwentaryzacyjnymi zebranymi na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Łąki Skoszewskie i „Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego”, wykonanej w 2010 roku przez Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, udostępnionymi przez RDOŚ w Szczecinie, na analizowanych obszarach nie występują siedliska

przyrodnicze Natura 2000 ani stanowiska chronionych gatunków fauny, flory. W związku z tym nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na te obiekty.

Lokalizację obszarów objętych ustaleniami analizowanego dokumentu na tle zinwentaryzowanych siedlisk Natura 2000 i stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt przedstawiono na załącznikach nr 4, 5 i 6.

6.8. Zasoby naturalne

Analizowany dokument uwzględnia zmianę przeznaczenia złoża torfu „Gąsierzyno”, na cele rolnicze, tożsame z obecnym wykorzystaniem terenu (obszar nr 1 – załącznik nr 1).

6.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Na terenie objętym ustaleniami analizowanego dokumentu nie znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Zgodnie z rysunkiem studium, w granicach obszarów objętych zmianą nr 3 i 4 znajdują się strefy częściowej i ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej.

Strefa „W.II.” – częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, dopuszczającej inwestowanie pod określonymi warunkami.

Obowiązujące rygory w strefie „W.II.”:

- 1) współdziałanie w zakresie zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi z odpowiednim organem ds. ochrony zabytków, w tym - powiadamianie
- 2) zamiarze podjęcia prac ziemnych .
- 3) prowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na terenie w granicach strefy, wyprzedzających rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją zamierzenia, na zasadach określonych przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Strefa „W.III.” – ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, polegającej na prowadzeniu interwencyjnych badań archeologicznych w przypadku podejmowania prac ziemnych

Obowiązujące rygory w strefie „W.III.”:

- 1) współdziałanie w zakresie zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi z odpowiednim organem ds. ochrony zabytków, w tym – powiadamianie o zamiarze podjęcia prac ziemnych,

- 2) przeprowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na terenie objętym realizacją prac ziemnych, na zasadach określonych przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

6.10. Oddziaływanie na ludzi

O znaczącym oddziaływaniu na zdrowie ludzi można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy jakości środowiska określone w przepisach prawa. Analiza zapisów projektu zmiany SUIKZP nie pozwala na domniemywanie, by ich realizacja mogła powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, poziomów hałasu czy natężenia pól elektromagnetycznych. Wartości te powinny być bezwzględnie dotrzymane m. in. przez gestorów sieci elektroenergetycznych, eksploatujących instalacje emitujące hałas i zanieczyszczenia do powietrza oraz czy władających drogami publicznymi.

Potencjalnie konfliktowymi obszarami są tereny oznaczone na załączniku nr 1 numerami 7 i 8, gdzie zaprojektowano funkcje produkcyjne i składowo – magazynowe w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Przy realizacji inwestycji tam lokalizowanych wskazana będzie szczególna dbałość o brak uciążliwości dla terenów otaczających, zwłaszcza w zakresie emisji hałasu, który bywa najbardziej dotkliwy i najczęściej powoduje sprzeczności społeczne.

6.11. Dobra materialne

Z uwagi na fakt, że tereny objęte ustaleniami analizowanego dokumentu są w zdecydowanej przewadze nie zagospodarowane nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na dobra materialne, wynikające z realizacji dokumentu.

6.12. Gospodarka odpadami

W wyniku potencjalnego rozwoju zabudowy zwiększy się ilość wytwarzanych odpadów komunalnych i innego rodzaju. Wytwórcy odpadów będą, jak dotychczas, zobowiązani do gospodarowania nimi zgodnie z istniejącymi regulacjami prawnymi w tym zakresie. Pozwoli to na bezpieczne unieszkodliwienie i odzysk powstałych odpadów, z maksymalnie możliwym ograniczeniem ich wpływu na środowisko.

6.13. Ocena oddziaływania – Synteza

Przewidywanie oddziaływania skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany SUIKZP na elementy środowiska przyrodniczego przedstawiono w poniższej macierzy. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że ostatecznie o charakterze, trwałości, odwracalności i natężeniu oddziaływania decydować będzie wiele czynników które z uwagi na specyfikę ocenianego dokumentu a w szczególności jego ogólność i ramowy charakter na obecnym etapie nie są znane.

Tabela 25. Macierz oddziaływań

	ODDZIAŁYWANIE								
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STAŁE	CHWILOWE
WODY PODZIEMNE	-/+	-/+		-/+	-		-/+	-/+	-
WODY POWIERZCHNIOWE	-/+	-/+		-/+			-/+	-/+	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	+			+			+	+	
LUDZIE									
ROŚLINY	-/+	+		+	-/+		+	-/+	+
ZWIERZĘTA	+			+			+	+	-
POWIERZCHNIE ZIEMI	-/+	-/+		-/+	-		-/+	-/+	-
KRAJOBRAZ	-/+			-/+		-/+	-/+	-/+	
KLIMAT									
ZASOBY NATURALNE	-/+							-/+	
HAŁAS	-/+			-/+	-		-/+	-/+	-
POWIETRZE	-/+			-/+	-		-/+	-/+	-
ZABYTKI									
DOBRA MATERIALNE									
OBSZARY NATURA 2000	+			+			+	+	

+ może wystąpić pozytywne oddziaływanie

- może wystąpić negatywne oddziaływanie

puste pole oznacza brak oddziaływania

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY SUIKZP JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Szczegółowa ocena projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica przeprowadzona w niniejszej prognozie wykazała, że jej ustalenia nie będą powodowały znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000. W związku z tym nie zachodzi konieczność przedstawiania propozycji rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany SUIKZP z tego powodu.

Przedstawione w projekcie zmiany SUIKZP rozwiązanie planistyczne racjonalizują wykorzystanie terenu gminy ograniczając obszary przeznaczone do przekształcenie w granicach obszarów cennych przyrodniczo i wykorzystując na cele gospodarcze tereny zlokalizowane w ramach zwartych jednostek osadniczych. Z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych, gdyż zaproponowane w analizowanym dokumencie są optymalne zarówno z ekologicznego jak i ekonomicznego punktu widzenia i gwarantują zrównoważony rozwój gminy Stepnica.

8. NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Podczas przygotowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica nie napotkano większych trudności. Projektowany dokument nie wprowadza wielu nowych funkcji, z którymi związane jest potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. W niniejszej prognozie zastosowano metody eksperckie mające w możliwie najbardziej dokładnym stopniu określić charakter i natężenie oddziaływania. W tym miejscu należy podkreślić, że ostatecznie o charakterze oddziaływania zdecyduje konkretne zagospodarowanie terenu a na etapie prognozy znamy jedynie dopuszczoną ustaleniami dokumentu jego funkcje. Prognozując oddziaływanie na środowisko kierowano się potencjalnymi zagrożeniami związanymi z funkcją terenu a nie z konkretną technologią, jaka może być zastosowana.

Należy powiedzieć, że prognozę zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r, poz. 1235 ze zmianami.) sporządzono stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

9. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

W przypadku oceny projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica ze względu na charakter ustaleń dokumentu nie stwierdzono znaczącego oddziaływania na przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. W związku z tym nie zachodzi konieczność rozpatrywania działań kompensacyjnych.

W celu ograniczenia oddziaływania i ochrony środowiska, w związku ustaleniami przedmiotowego dokumentu zasadne jest zastosowanie następujących rozwiązań:

- nakaz uwzględniania w rozwoju przestrzennym istniejących form ochrony przyrody i wartości kulturowych,
- stosowanie środków ochrony roślin i nawozów mineralnych w sposób racjonalny i umiarkowany – wielkość stosowanych środków należy dostosować do wymagań upraw, struktury gleb, warunków wodnych oraz ukształtowania terenu,
- ograniczenie zmiany użytkowania gruntów rolnych zdrenowanych,
- wprowadzanie i stosowanie na szerszą skalę metod proekologicznej produkcji rolnej, zwłaszcza na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie tych obszarów, mając na uwadze występujące na terenie gminy ustanowione formy ochrony przyrody,
- ograniczenie wykonywania prac polegających na zmianie ukształtowania terenu na gruntach rolnych,
- nadawanie obiektom kubaturowym oraz naziemnym urządzeniom infrastruktury technicznej formy architektonicznej harmonizującej z otoczeniem,

- wprowadzanie zieleni izolacyjnej w strefach granicznych obszarów o różnych funkcjach, w których może wystąpić konflikt przestrzenny,
- stosowanie zieleni izolacyjnej lub innej formy osłony zielenią elementów negatywnie oddziałujących na walory krajobrazowe środowiska,
- eliminowanie zanieczyszczeń pochodzących z emisji pyłów i szkodliwych gazów, pochodzącej z gospodarstw domowych, w których następuje spalanie tradycyjnych źródeł energii (tzw. „emisji niskiej”), poprzez ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii,
- stosowanie urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery oraz wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych,
- preferowanie wykorzystania proekologicznych technologii produkcji w zakładach przemysłowych,
- zachowanie naturalnego biegu cieków wodnych i rowów melioracyjnych oraz ochrona przed zanikiem towarzyszących im zadrzewień,
- budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby odprowadzania ścieków sanitarnych,
- stosowanie nowych technologii w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej wpływających na stan i ilość odprowadzanych ścieków,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów i innych powierzchni zanieczyszczonych oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- stosowanie urządzeń do oczyszczania wód opadowych i roztopowych przed wylotem kanałów deszczowych do cieków naturalnych i rowów melioracyjnych,
- ograniczanie przekształcania rzeźby terenu, w szczególności w strefie cieków wodnych,
- wykorzystanie zbędnych mas ziemnych powstających w czasie realizacji inwestycji do nowego ukształtowania terenu w granicach działki własnej lub na działkach sąsiednich,
- zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wynikających z przepisów odrębnych dla terenów objętych ochroną akustyczną,
- stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających poziom hałasu co najmniej do wartości dopuszczalnych na terenach

wymagających ochrony akustycznej, na których występują przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska,

- utrzymanie zróżnicowanych form użytkowania, zadrzewień śródpolnych, które korzystnie stymulują utrzymanie lub wzrost różnorodności biologicznej,
- właściwe kształtowanie wskaźników urbanistycznych zagospodarowania terenu, w szczególności w zakresie udziału terenów zieleni.

10. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica dotyczy terenów, które zlokalizowane są w odległości ok. 18 km od granicy państwa. Jednak lokalny charakter oddziaływań jego ustaleń wskazuje, że nie będą one w żaden sposób wpływać na środowisko krajów sąsiednich.

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Analiza skutków realizacji ustaleń projektu zmiany SUIKZP powinna odbywać się na zasadzie monitoringu przez organy władzy samorządowej. Stan środowiska podlegać będzie ocenie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki będą publikowane w corocznych raportach przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Szczecinie. Systematyczny monitoring podstawowych komponentów środowiska tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz wskazać dalsze kierunki jego ochrony.

Na podstawie wizji terenowych i w ramach wydawanych decyzji administracyjnych dokonywana będzie analiza oraz ocena spełnienia wymogów postawionych w zapisach SUIKZP.

Jako wskaźniki dotrzymania parametrów urbanistycznych określonych w analizowanym dokumencie, proponuje się monitoring parametru dotyczącego powierzchni nowo wydzielanych działek wyrażonego w m², oraz powierzchni zabudowy działki wyrażonej w %. Analizę proponuje się wykonywać raz na rok.

12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Analizując zmiany ustaleń części kierunkowej ocenianego dokumentu należy uznać że proponowana skala zmian w porównaniu do poprzedniej wersji SUIKZP jest niewielka i ma w większości charakter uwzględnienia aktualnego użytkowania terenu.
2. Projekt zmiany SUIKZP gminy Stepnica nie wprowadza nowych funkcji, które mogłyby w znaczący negatywny sposób oddziaływać na poszczególne elementy środowiska oraz na środowisko jako całość.
3. Znaczna powierzchnia obszaru objętego zmianą studium jest chroniona na mocy ustawy o ochronie przyrody, jednak charakter ustaleń ocenianego dokumentu wskazuje, że w wyniku ich realizacji nie wystąpią znacząco negatywne oddziaływania na formy ochrony przyrody.
4. Z wprowadzeniem nowych funkcji związane są konkretne obowiązki nakładane na właścicieli lub użytkowników terenów objętych projektem SUIKZP. Obowiązki te dotyczą przede wszystkim gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, emisji do powietrza oraz zapewnienia komfortu akustycznego.
5. Z przeprowadzonych analiz wynika, że ustalenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko oraz na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz spójność i integralność tych obszarów.
6. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zmianami), są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane są do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zmianami). Prognoza dotyczy projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak określone w projekcie zmiany SUIKZP ustalenia wpłyną na środowisko. W niniejszej prognozie przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą. Poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze, jako całość oraz określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji tych ustaleń.

Zakresem zmiany studium, zgodnie z Uchwałą V/51/15 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica, jest:

- q) zmiana przeznaczenia terenu i obszaru górniczego w obrębie Gąsierzyno na cele rolnicze – obszar nr 1 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- r) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej i rekreacyjnej w obrębie Gąsierzyno na cele rolnicze – obszar nr 2 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- s) zmiana przeznaczenia terenów funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych w obrębie Racimierz na tereny funkcji mieszkaniowej z usługami oraz na cele rolnicze – obszar nr 3 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- t) zmiana przeznaczenia terenów funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych w obrębie Racimierz na cele rolnicze – obszar nr 4 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- u) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej z usługami w obrębie Czarnocin na cele rolnicze – obszar nr 5 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,

- v) zmiana przeznaczenia terenów funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych w obrębie Stepnica na tereny funkcji rekreacji – obszar nr 6 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- w) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej i rekreacyjnej oraz usługowej w obrębie Stepnica na tereny funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych – obszar nr 7 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy,
- x) zmiana przeznaczenia terenów funkcji mieszkaniowej z usługami w obrębie Stepnica na tereny funkcji nieuciążliwych produkcyjnych i składowo-magazynowych – obszar nr 8 wg załącznika nr 1 do niniejszej prognozy.

Gmina Stepnica posiada specyficzne uwarunkowania i wysokie walory środowiska przyrodniczego, odzwierciedleniem tego jest pokrycie stosunkowo dużej powierzchni gminy obszarowymi formami ochrony przyrody. Z faktu tego wynika szereg ograniczeń dla rozwoju przestrzennego gminy i prowadzenia działalności gospodarczej. Oceniany dokument nie wprowadza znaczących zmian w przeznaczeniu terenu, w stosunku do obowiązującej aktualnie wersji studium, ograniczając jednocześnie powierzchnię terenów, która może ulec przekształceniom w granicach obszarów najcenniejszych pod względem przyrodniczym. W związku z powyższym nie przewiduje się by realizacja ustaleń projektu zmiany SUIKZP mogła w znacząco negatywny sposób wpływać na te obszary w tym obszary Natura 2000.

Analizie poddano także wpływ realizacji dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, takie jak wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz zdrowie ludzi, emisję hałasu i zabytki. W jej wyniku ustalono, że projekt zmiany SUIKZP uwzględnia obowiązek ochrony tych elementów środowiska a jego ustalenia nie będą w sposób negatywny oddziaływały na środowisko i zdrowie ludzi.